

Pohledávky a závazky z obchodních vztahů ve vybrané společnosti

Aneta Kolářiková

Bakalářská práce
2019

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Aneta Kolářková**
Osobní číslo: **M15453**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Pohledávky a závazky z obchodních vztahů ve vybrané společnosti**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Vypracujte literární rešerši týkající se pohledávek a závazků.

II. Praktická část

- Analyzujte pohledávky a závazky z obchodního styku po lhůtě splatnosti.
- Na základě provedené analýzy navrhněte řešení závazků a pohledávek po splatnosti a jejich dopad na výsledek hospodaření společnosti.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2018: úplná znění platná k 1.1.2018. 28., vydání. Praha: Grada, 2017, 288 s. ISBN 978-80-271-0766-7.

NOVOTNÝ, Petr et al. Smluvní právo. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada, 2017, 232 s. ISBN 978-80-271-0609-7.

PILAŘOVÁ, Ivana. Účetní a daňové případy řešené v s.r.o. 6., vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018, 197 s. ISBN 978-80-7598-022-9.

ROBINSON, Thomas R. International financial statement analysis. Third edition. Hoboken, N.J.: John Wiley, 2015, 1072 s. ISBN 978-1-119-02975-5.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2016, 284 s. ISBN 978-80-271-0048-4.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Marie Paseková, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **7. ledna 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **14. května 2019**

Ve Zlíně dne 7. ledna 2019

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s přípoštěním-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Vc Zlíně

Jméno a příjmení: ANETA KULABÍKOVÁ

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na pohledávky a závazky z obchodních vztahů s cílem doporučit jejich vhodné řízení s dopadem na hospodářský výsledek společnosti. Teoretická část je rozdělena na pět základních částí, z nichž první je úvodem do zúčtovacích vztahů, na ni navazuje kapitola zaměřena na pohledávky a jejich vznik, ocenění, rozdělení a další aspekty týkající se pohledávek až po jejich zánik. Samostatnou část tvoří zajištění pohledávek, jejímž cílem je zamezit vzniku pohledávek po splatnosti. Na případné nedodržení termínu splatnosti navazuje závěrečný oddíl zaměřený na pohledávky a jejich řízení po lhůtě splatnosti. V závěru teoretické části práce jsou charakterizovány závazky a jejich životní cyklus v účetnictví. Úvodem praktické části je představení společnosti a následná stručná majetková a finanční analýza, na kterou bude navazovat analýza pohledávek a závazků s využitím ukazatelů aktivity a poměrových ukazatelů. Zhodnocen bude také systém řízení pohledávek ve společnosti a opravné položky spolu s odpisy. Výstupem bakalářské práce je vyhodnocení současného stavu a vytvoření návrhu reagujícího na zjištěné nedostatky a doporučení pro efektivní řízení pohledávek a závazků ve společnosti.

Klíčová slova: pohledávky, závazky, obchodní vztahy, opravné položky, odpis

ABSTRACT

The bachelor thesis is focused on receivables and liabilities from the business relationship in the selected company, having a goal to recommend their appropriate management with respect to a company economic result. The theoretical part is divided into five parts, first part consists introduction to business relations, followed by second part focused on receivables – specifically their creation, valuation, division and other aspects until their termination. Securing of receivables is the subject of the next separate chapter, having a goal to prevent from overdue receivables. Eventual missed due date is followed by a final section focused on receivables and their overdue management. Liabilities from business relations and their life cycle in accounting are characterized at the end of the theoretical part.

Introduction of the practical part consists of the company profile and brief balance sheet analysis, followed by analysis of receivables and liabilities using activity and ratio indicators. Company's receivable management is being also assessed, together with adjustment items for receivables and depreciation of receivables.

The output of the bachelor thesis is an evaluation of the current situation and creation of a proposal, which responds to discovered shortcomings and presents recommendations for effective management of company receivables and liabilities.

Keywords: receivables, liabilities, business relationship, adjustment items, depreciation of receivables

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě chci poděkovat především vedoucí doc. Ing. Marii Pasekové, Ph.D. za odborné rady a připomínky, které mi poskytla v průběhu zpracování mé bakalářské práce.

Mé poděkování patří také kolegům ve společnosti XY, s.r.o., za součinnost při sběru informací a pokladů ke zpracování této práce. V neposlední řadě děkuji rodině za podporu nejen při psaní této práce, ale i v průběhu celého studia.

OBSAH

ÚVOD	11
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	13
I TEORETICKÁ ČÁST	14
1 ZÚČTOVACÍ VZTAHY - ČÚS 17	15
2 POHLEDÁVKY	16
2.1 CHARAKTERISTIKA POHLEDÁVEK.....	16
2.2 ROZDĚLENÍ POHLEDÁVEK	17
2.2.1 Rozdělení pohledávek po splatnosti.....	17
2.3 OCEŇOVÁNÍ POHLEDÁVEK	18
2.3.1 Ocenění k okamžiku uskutečnění účetního případu.....	18
2.3.2 Ocenění k okamžiku sestavení účetní závěrky.....	18
2.4 OPRAVNÉ POLOŽKY K POHLEDÁVKÁM	19
2.4.1 Postup stanovení OP	20
2.4.2 §8 - Zákonné OP k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení.....	21
2.4.3 §8a – Zákonné OP k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31.12.1994.....	21
2.4.4 § 8b – Zákonné opravné položky k pohledávkám z titulu ručení za celní dluh.....	22
2.4.5 § 8c – Zákonné opravné položky k pohledávkám do 30 000 Kč	22
2.4.6 Účetní opravné položky	23
2.5 ODPISY POHLEDÁVEK.....	23
2.5.1 Účetní odpis	23
2.5.2 Daňový odpis	23
2.6 POSKYTNUTÉ ZÁLOHY	24
2.7 DOHADNÉ ÚČTY AKTIVNÍ	25
2.7.1 Rozdělení.....	26
2.7.2 Příklad	26
2.8 POHLEDÁVKY V CIZÍ MĚNĚ.....	27
2.9 ZÁNİK POHLEDÁVEK	28
2.9.1 Splnění dluhu	28
2.9.2 Nemožnost plnění.....	28
2.9.3 Dohoda o zániku závazku	28
2.9.4 Zápočet pohledávek	28
2.9.5 Promlčení	29
3 PREVENTIVNÍ ZAJIŠTĚNÍ POHLEDÁVEK	30
3.1.1 Uznání dluhu	30
3.1.2 Smluvní pokuta	30
3.1.3 Ručení	30
3.1.4 Zajišťovací převod práva	31
3.1.5 Dohoda o srážkách ze mzdy nebo jiných příjmů	31
3.1.6 Jistota.....	31
3.1.7 Finanční záruka	31

4	ŘÍZENÍ POHLEDÁVEK PO LHŮTĚ SPLATNOSTI	33
4.1	PRODLENÍ DLUŽNÍKA.....	33
4.2	ÚPOMENUTÍ DLUŽNÍKA A NÁKLADY NA ŘÍZENÍ	33
4.3	SOUDNÍ VYMÁHANÍ	34
4.3.1	Zahájení.....	35
4.3.2	Insolvenční řízení	36
5	ZÁVAZKY	37
5.1	ROZDĚLENÍ ZÁVAZKŮ	37
5.1.1	Krátkodobé závazky.....	37
5.1.2	Dlouhodobé závazky.....	37
5.2	OCEŇOVÁNÍ ZÁVAZKŮ	38
5.2.1	K okamžiku uskutečnění účetního případu.....	38
5.2.2	K okamžiku sestavení účetní závěrky.....	38
5.3	ZÁVAZKY Z OBCHODNÍCH VZTAHŮ	38
5.3.1	Účtování závazků z obchodních vztahů.....	39
5.4	ZÁNİK ZÁVAZKŮ	40
II	PRAKTICKÁ ČÁST	41
6	PROFIL SPOLEČNOSTI	42
6.1	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI.....	42
6.2	HISTORIE	43
6.3	ZAMĚSTNANCI.....	44
6.4	ÚČETNICTVÍ VE SPOLEČNOSTI	44
7	MAJETKOVÁ A FINANČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI.....	46
7.1	ANALÝZA MAJETKOVÉ STRUKTURY	46
7.2	ANALÝZA FINANČNÍ STRUKTURY	48
8	POHLEDÁVKY SPOLEČNOSTI.....	52
8.1	EVIDENCE POHLEDÁVEK	52
8.2	STRUKTURA POHLEDÁVEK V ROZVAZE K 31.12.2018	52
8.3	STAV DLUŽNÍKŮ K 31.12.2018.....	55
8.4	ANALÝZA POHLEDÁVEK PO LHŮTĚ SPLATNOSTI	56
8.5	DOBA OBRATU POHLEDÁVEK A OBRATOVOST	56
9	ZÁVAZKY SPOLEČNOSTI.....	59

9.1	EVIDENCE ZÁVAZKŮ	59
9.2	STRUKTURA ZÁVAZKŮ V ROZVAZE K 31.12.2018	59
9.3	STAV ZÁVAZKOVÝCH VZTAHŮ K DODAVATELŮM.....	61
9.4	ANALÝZA ZÁVAZKŮ PO LHŮTĚ SPLATNOSTI	61
9.5	DOBA OBRATU ZÁVAZKŮ	62
9.6	ANALÝZA ČISTÉHO PRACOVNÍHO KAPITÁLU.....	63
10	ŘÍZENÍ POHLEDÁVEK PO SPLATNOSTI	64
10.1	TISK SESTAVY POHLEDÁVEK A ZÁVAZKŮ	64
10.2	MOŽNOST VZÁJEMNÉHO ZÁPOČTU	64
10.3	VZÁJEMNÝ ZÁPOČET NENÍ PROVEDITELNÝ	64
10.3.1	Podání žaloby, žádost o vydání platebního příkazu	65
11	OPRAVNÉ POLOŽKY A ODPISY	66
11.1	DOPAD NA VH V JEDNOTLIVÝCH LETECH.....	68
12	DOPORUČENÍ NA ZLEPŠENÍ STÁVAJÍCÍHO STAVU.....	69
	ZÁVĚR	71
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	72
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	75
	SEZNAM OBRÁZKŮ	76
	SEZNAM TABULEK.....	77
	SEZNAM PŘÍLOH.....	78

ÚVOD

V současné době, kdy je stále více populární nákup zboží a služeb na fakturu, tedy obchodní úvěr s odloženou splatností, se čím dál více podnikatelských subjektů dostává do platební neschopnosti. Počátkem začarovaného kruhu je situace, kdy dlužník neplatí své závazky včas a tím vyvíjí tlak na společnosti, které nedostávají zapláceno ve stanovené lhůtě a dostávají se tak sami do prodlení vůči svým věřitelům. Obchodní úvěry jsou pro společnosti nejlevnější formou financování s nízkým rizikem postihu a ještě nižším úrokem při nesplnění svých povinností (smluvní pokuty a penále) a proto by tyto společnosti měly mít své pohledávky dostatečně zajištěny. K tomu slouží zajišťovací prostředky a vytvořený systém řízení pohledávek a závazků ve společnosti.

Tématem bakalářské práce jsou pohledávky a závazky z obchodních vztahů ve vybrané společnosti. Tato práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část vymezuje pojmy týkající se pohledávek a závazků s využitím odborné literatury. První část práce je věnována úvodu k pohledávkám – zúčtovacím vztahům, které jsou legislativně vymezeny v Českých účetních standardech. Návazností k zúčtovacím vztahům jsou samotné pohledávky – v práci je vymezený celý životní cyklus pohledávek, jejich charakteristika, rozdělení a ocenění při vzniku, dále opravné položky a odpisy, které jsou přechodným nebo trvalým snížením hodnoty a v neposlední řadě zánik pohledávek. Další kapitola bude zaměřena na preventivní zajištění pohledávek, které je možné využít při aplikaci zajišťovacích prostředků definovaných v Občanském zákoníku. Pokud se nepodaří pohledávky zajistit a dostanou se do statutu pohledávek po splatnosti, práce bere v potaz i tuto možnost a v poslední část bude proto věnována řízením pohledávek po lhůtě splatnosti. Závěrečným oddílem teoretické části budou závazky, které jsou opakem pohledávek a ve společnosti vznikají nákupem zboží či služeb od dodavatelů. Literární rešerše týkající se závazků bude zaměřena na jejich rozdělení, ocenění, účtování a zánik.

Získané poznatky z teorie budou následně aplikovány v praktické části. V jejím úvodu bude představena společnost, která je předmětem této práce, především předmět podnikání, organizační struktura, historie, zaměstnanci a účetnictví. Na počátku práce bude provedena stručná vertikální a horizontální analýza jak majetkové, tak finanční části rozvahy, která vyhodnotí obecný stav vykazovaných hodnot se zaměřením na pohledávky a závazky, především jejich podíl na celkovém majetku společnosti. Některé prvky z rozvahy budou

srovnány v rámci odvětví, kterého je společnost součástí a budou tak objektivně vyhodnoceny. Další kapitola bude zaměřena již konkrétně na rozbor pohledávek společnosti.

Nejprve budou podány informace o evidenci a účtování pohledávek ve společnosti, navazovat bude jejich struktura k 31.12.2018 podle data splatnosti (rozdělení do lhůty splatnosti, po splatnosti do 30 dnů, od 31 do 60 dnů, od 61 do 90 dnů a po splatnosti více než 91 dnů) v peněžním vyjádření a posouzení jejich možného rizika na společnost. Následovat bude přehled o stavu dlužníků k rozvahovému dni, především za kolika odběrateli měla společnost pohledávky a kolik z nich má své závazky již po datu splatnosti. Dalším důležitým ukazatelem v pohledávkách je jejich vývoj v čase, který bude analyzovaný za období 2014-2018. Závěr této části bude věnovaný výpočtům doby obratu pohledávek v jednotlivých letech, který posoudí, za jakou dobu společnost průměrně inkasuje za své pohledávky.

Samostatnou částí bude i analýza závazků vybrané společnosti. Podobně jako u pohledávek, bude posouzena jejich struktura k 31.12.2018 podle data splatnosti, dále přehled o stavu dlužníků k tomuto datu, vývoj závazků z obchodních vztahů po lhůtě splatnosti za posledních 5 let a v neposlední řadě výpočet doby obratu závazků (tedy stanovení průměrné délky od data přijetí faktury po její úhradu) a výpočet čistého pracovního kapitálu, který je rozdílem mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky. Na základě tohoto výpočtu bude stanoveno, zda společnost disponuje dostatečně vysokým ČPK a zda by byla schopna pokračovat ve své běžné činnosti i v případě, kdy by byla povinna dostát všem svým závazkům.

Na základě získaných podkladů bude zhodnocen i systém řízení pohledávek po lhůtě splatnosti, analýza opravných položek a odpisů. Závěr práce bude zaměřený na vyhodnocení zjištěných údajů, který povede k jejich celkovému zhodnocení a doporučení v oblasti pohledávek a závazků z obchodního styku.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Práce si klade za cíl doporučit a navrhnout zlepšení řízení pohledávek a závazků z obchodních vztahů, především jejich eliminaci po lhůtě splatnosti. Tohoto cíle bude dosaženo provedením analýzy stavu pohledávek a závazků z obchodních vztahů ve vybrané společnosti, která se zabývá komplexními službami v opravárenství osobních, nákladních i přípojných vozidel, prodejem náhradních dílů, výrobou a opravou autoagregátů ve Zlínském kraji.

Cíl je realizován prostřednictvím teoretické části práce, která je zpracována pomocí odborné literatury a příslušných právních norem. Tato část je provedena metodou literární rešerše. Východiskem pro praktickou část jsou získané teoretické poznatky, které jsou aplikované na vybranou společnost. Získaná data společnosti jsou zpracována metodou analýzy, tedy rozkladem na dílčí části. První z nich je vertikální a horizontální analýza s využitím komparace, tedy srovnáním s odvětvím, kterého je společnosti součástí. Následné analýzy se týkají pohledávek a závazků z obchodních vztahů, především těch po lhůtě splatnosti. Pro proces řízení pohledávek po splatnosti je využito legislativních postupů vymezených v teoretické části a jejich aplikace ve společnosti.

Závěrečná doporučení jsou vytvořena na základě provedených analýz. Návrhy na zlepšení stávajícího stavu se zaměřením na eliminaci pohledávek a závazků po termínu splatnosti a správné účtování opravných položek jsou zpracovány pomocí metody syntézy.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÚČTOVACÍ VZTAHY - ČÚS 17

Vymezení zúčtovacích vztahů nalezneme v Českém účetním standardu pro podnikatele č. 017, který je tak jako ostatní standardy rozčleněn na tři základní části a to cíl, obsahové vymezení a postup účtování. Cílem a obsahovým vymezením uvedeného standardu je stanovení základních postupů účtování v oblasti zúčtovacích vztahů v souladu s používáním účetních metod ÚJ v pohledávkách za upsaný základní kapitál, v krátkodobých a dlouhodobých pohledávkách, v položkách časového rozlišení aktiv a pasiv, v dohadných účtech a vydaných dluhopisech (MFČR, ©2005 – 2013).

ČÚS vydává Ministerstvo financí a jeho cílem je dosažení souladu účetních metod, postupu účtování a zajištění vyšší míry srovnatelnosti účetních závěrek, které používají účetní jednotky na základě ZoÚ. ČÚS nejsou právním předpisem a jejich používání není pro ÚJ závazné ani vynutitelné, avšak pokud podle standardů neúčtují, mají povinnost tímto odchýlením zajistit věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a zdůvodnit to v příloze účetní závěrky (Šteker, Otrusínová, 2016, s. 37).

Jejich vydání oznamuje MF ve Finančním zpravodaji a najdeme je na webových stránkách MFČR v sekci *veřejný sektor* → *účetnictví a účetnictví státu* → *účetnictví podnikatelů a neziskového sektoru* → *právní předpisy* → *České účetní standardy pro podnikatele a neziskový sektor* (MFČR, ©2005–2013).

Směrná účtová osnova pro podnikatele obsahuje celkem 10 účtových tříd a tato práce je zaměřena na 3 účtovou třídu, tedy zúčtovacím vztahům.

Skupiny 3 účtové třídy:

- 31 – pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)
- 32 – závazky (krátkodobé)
- 33 – zúčtování se zaměstnanci a institucemi
- 34 – zúčtování daní a dotací
- 35 – pohledávky za společníky
- 36 – závazky ke společníkům
- 37 – jiné pohledávky a závazky
- 38 – přechodné účty aktiv a pasiv
- 39 – opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

2 POHLEDÁVKY

2.1 Charakteristika pohledávek

Pohledávkou se rozumí určité právo věřitele požadovat vůči dlužníkovi plnění konkrétního dluhu vzniklého ze závazkového vztahu. Vzniká tak oboustranný vztah, kdy má věřitel právo vzniklé plnění vymáhat a na druhé straně vystupuje dlužník, který má povinnost pohledávku splatit. K zániku pohledávky dochází v okamžiku uspokojení věřitele. V praxi je tímto okamžikem nejčastěji úhrada dlužné částky dlužníkem (Strouhal, 2018, s. 115).

Účtování pohledávek se řídí jak účetními, tak právními předpisy (např. ZoK, OZ, zákoník práce, ZDPH). Vzniklá pohledávka se účtuje na konkrétních syntetických účtech podle vztahu k věřiteli v příslušné skupině účtů – u obchodních vztahů k odběrateli, ke společníkům obchodní korporace a podobně (Novotný, 2019, s. 142).

Obrázek 1 Účtování pohledávek (Novotný, 2019; Vlastní zpracování)

Robinson (2015, s. 201) ve své knize uvádí obchodní pohledávky (trade receivables) jako jeden z typů finančních účtů, na němž se shromažďují dlužné částky od zákazníků za již dodané zboží nebo poskytnuté služby. Údaje z tohoto účtu jsou důležitým podkladem pro různé analýzy - například nárůst pohledávek vůči tržbám je možným signálem, že společnost má problémy s úhradami od svých zákazníků.

2.2 Rozdělení pohledávek

Šteker a Otrusinová (2016, s. 90-91) rozdělují pohledávky ze dvou hledisek. Prvním z nich a podle mého názoru i nejběžnějším, je rozdělení pohledávek na **krátkodobé** a **dlouhodobé**. Za krátkodobé pohledávky se považují ty, jejichž doba splatnosti je k okamžiku sestavení účetní závěrky kratší než 1 rok. Dlouhodobé pohledávky jsou naopak ty, u nichž je doba splatnosti k okamžiku sestavení účetní závěrky delší než 1 rok. Do dlouhodobých pohledávek se zahrnuje také odložená daňová pohledávka. Druhým hlediskem je pak evidence **podle jednotlivých dlužníků** – pohledávky za zaměstnanci, za státem, pohledávky z obchodních vztahů a další.

Pilařová (2018, s. 63) rozděluje pohledávky na dvě skupiny a to pohledávky **vlastní** a **cizí**. Pohledávky vlastní jsou oceňovány ve jmenovité hodnotě a jejich vznik je podmíněn vydáním faktury, která je účtována výsledkově (ve výjimečných případech rozvahově). Pohledávky cizí se oceňují na úrovni pořizovacích nákladů (včetně ostatních nákladů, které souvisejí s pořízením) a vznikají zaúčtováním smlouvy ustanovující postoupení pohledávky do aktiv postupníka, který je novým věřitelem. Pohledávka, která je nabytá postoupením není účtována do výnosů, ale je zvyšující položkou aktiv. ZoR používá pojem „rozvahová hodnota pohledávky“, což je jmenovitá hodnota pohledávky vlastní a pořizovací cena pohledávky, která byla nabytá postoupením. Tyto hodnoty musí být vždy snižené o případné přijaté platby – částečné úhrady.

2.2.1 Rozdělení pohledávek po splatnosti

Již při vzniku pohledávky by měla ÚJ ověřit bonitu klienta a posoudit tak, zda je schopný svým závazkům dostát včas. *„Práce s pohledávkami v rámci likvidačního řízení či případně následně konkurzního řízení patří mezi nejsložitější a nejdůležitější činnosti likvidátora, resp. správce konkurzní podstaty. Správné ocenění, zařazení a zajištění pohledávek velmi výrazně ovlivňuje konečný výsledek likvidace“* (Vozňáková, 2007, s. 71).

Tabulka 1 Rozdělení pohledávek (Vozňáková, 2007; Vlastní zpracování)

Běžné	Není důvod pochybovat o vyrovnání pohledávky včas – dlužník je v příznivé finanční situaci.
Sporné	Dlužník nesouhlasí s podmínkami pohledávky (částka, doba splatnosti, formální náležitosti apod.)
Pochybné	Pohledávka byla již splatná a dlužník byl upomenut (upomínka telefonická nebo písemná, soudní řízení) a vyzván k úhradě, na základě které je úhrada již pravděpodobná.
Nedobytné	Pohledávka již vykazuje znaky nenávratnosti (případně návratnosti v malé částce). Nedobytná pohledávka je vždy ta, která je předmětem konkurzního nebo vyrovnávacího řízení.

2.3 Oceňování pohledávek

Pohledávky jsou oceňovány k okamžiku uskutečnění účetního případu a k okamžiku sestavení účetní závěrky (Šteker, Otrusínová, 2016, s. 92).

2.3.1 Ocenění k okamžiku uskutečnění účetního případu

Datem uskutečnění účetního případu se rozumí okamžik vzniku pohledávky. Tím může být například den vystavení faktury. K tomuto datu je možné ocenit buď **jmenovitou hodnotou** nebo **pořizovací cenou**. Ocenění pořizovací cenou se použije u pohledávek nabytých za úplatu nebo vkladem a součástí této ceny jsou i náklady s pořízením související – například náklady vynaložené na znalecké ocenění, odměny právníkům a provize (Šteker, Otrusínová, 2016, s. 92).

2.3.2 Ocenění k okamžiku sestavení účetní závěrky

Šteker a Otrusínová (2016, s. 92) definují také ocenění k okamžiku sestavení účetní závěrky, kterým je rozvahový den (případně jiný okamžik, ke kterému ÚJ sestavuje účetní závěrku). Častější ocenění je **historickou cenou**, která je rovna původnímu ocenění jmenovitou hodnotou nebo pořizovací cenou sníženou o případné opravné položky. Druhým typem ocenění je **reálná hodnota**, která je možná pouze u vybraných položek aktiv a závazků – například pohledávky určené k obchodování nebo pohledávky, které jsou oceněné reálnou hodnotou podle zvláštního právního předpisu (při přeměně obchodní společností a družstev).

2.4 Opravné položky k pohledávkám

Opravné položky jsou vytvářeny k pohledávkám, které jsou po lhůtě splatnosti z důvodu **přechodného snížení jejich hodnoty (nikdy ne k navýšení)**, na základě provedené inventarizace. Pokud by se nejednalo pouze o přechodné snížení, ale o trvalé, mluvily bychom o odpisu pohledávky, který by se účtoval výsledkově do nákladů. Účelem tvorby OP je vyjádření rizika nezaplacení pohledávky, kdy se sníží její ocenění v účetní závěrce podniku v souladu se zásadou opatrnosti a podání věrného a poctivého zobrazení UZ (Chalupa et al., 2017, s. 230; Šteker, Otrusinová, 2016, s. 104).

Účtování vzniku a zániku opravných položek daňově uznatelných (zákonných) a účetních zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 2 Účtování vzniku a zrušení OP (Chalupa et.al., 2017; Vlastní zpracování)

Zaúčtování OP účetních		
Tvorba OP	559	391
Zrušení OP	391	559
Zaúčtování OP zákonných		
Tvorba OP	558	391
Zrušení OP	391	558

Použité účty v tabulce:

559 – tvorba a zúčtování účetních OP v provozní činnosti (nákladový – nedaňový)

558 – tvorba a zúčtování zákonných OP v provozní oblasti (nákladový daňový)

391 – OP k pohledávkám

Kadlec (2017, s. 234) ve své knize doporučuje k účtu 391 vytvořit minimálně tyto analytické účty:

- OP k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení
- OP k pohledávkám vzniklým od 1.1.2014 tvořené podle §8a ZoR (20 až 100%)

- OP k pohledávkám vzniklým do 1.1.2014 tvořené podle §8a ZoR (50 nebo 100%)
- OP tvořené podle §8b ZoR
- OP tvořené podle §8c ZoR

Jak je z výše uvedeného zřejmé, rozeznáváme OP účetní a zákonné. Hlavním kritériem pro jejich rozlišení je, že účetní OP si stanovuje sama ÚJ ve vnitřní směrnici a nejsou daňově uznatelným nákladem (jejich vykázání neovlivňuje výši VH), kdežto zákonné vycházejí ze zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmu, ve znění pozdějších předpisů a je možné je vytvářet za určitých podmínek – OP nad rámec tohoto zákona jsou daňové neúčinné (Šteker, Otrusínová, 2016, s. 104).

2.4.1 Postup stanovení OP

Kostihová (2018) ve svém článku doporučuje postup, jak by měl podnik postupovat při vytváření OP a jaké otázky si před jejich tvorbou zodpovědět:

1. Není pohledávka promlčená?

Důležitým faktorem pro rozpoznání pohledávky, která je způsobilá k tomu, aby k ní byla vytvořena OP je podmínka, že tato pohledávka **nesmí být promlčená**. Promlčecí lhůta je obecně 3 roky, ale existují případy, kdy tato lhůta neběží (soudní řízení, insolvence). Kadlec (2018, s. 238) doplňuje, že pokud dlužník uzná svůj dluh, promlčí se právo za 10 let ode dne, kdy byl dluh uznán, pokud není spolu s tímto uznáním určena i doba, do které se zavazuje svůj dluh splnit. V takovém případě se právo promlčí za 10 let od posledního dne určené doby. Pokud by u pohledávky hrozilo riziko promlčení, je ÚJ povinna tuto pohledávku odesat ještě než uplyne promlčecí lhůta a vést ji na podrozvahových účtech.

2. Je možné tvořit OP?

OP lze vytvořit k pohledávkám splňující následující charakteristiky:

- Při vzniku byly účtované do výnosů
- Tyto výnosy nebyly osvobozené nebo nezahrnované do ZD
- Nejedná se o neuhrazené smluvní pokuty a úroky z prodlení

3. Počet měsíců a paragraf

Důležitým parametrem je výpočet měsíců od data splatnosti k datu, ke kterému chce ÚJ tvořit OP k pohledávce a stanovení na základě kterého z následujících paragrafů ZoR bude postupovat.

2.4.2 § 8 - Zákonné OP k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení

Poplatníci daně z příjmu, kteří vedou účetnictví, mohou vytvořit OP ve výši 100% rozvahové hodnoty pohledávky, která je přihlášená k soudu (od zahájení insolvenčního řízení do konce lhůty, kterou stanoví soud v jeho rozhodnutí o úpadku). Opravné položky, které byly vytvořené na základě tohoto paragrafu musí ÚJ zrušit v návaznosti na výsledky insolvenčního řízení nebo pokud ji účinně popřel věřitel, dlužník, insolvenční správce nebo pokud pomine důvod pro existenci pohledávky (Chalupa et al., 2017, s. 231).

2.4.3 § 8a – Zákonné OP k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31.12.1994

Legislativa upravující pohledávky splatné do 31.12.2013

OP k pohledávkám, které jsou nepromlčené a splatné po 31.12.1994 lze tvořit za předpokladu, že od konce sjednané doby splatnosti pohledávky uplynulo více než 6 měsíců do výše 20% neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky – ta může být maximálně 200 000 Kč (ustanovení platné s účinností od 1.1.2008). Pokud by tato hodnota byla překročena, je možné vytvořit zákonné OP pouze za podmínky, že bylo k těmto pohledávkám zahájeno rozhodčí řízení v souladu se zákonem č.216/1994 Sb. O rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů nebo soudní řízení, správní řízení podle zákona č. 500/2004 Sb. Správní řád, ve znění pozdějších předpisů a že se poplatník daně z příjmu těchto řízení řádně účastní a za podmínek stanovených v následující tabulce (Chalupa et al., 2017, s. 231-232).

Tabulka 3 Výše vytvoření OP k pohledávkám (Kadlec, 2018; Vlastní zpracování)

Od konce sjednané lhůty splatnosti uplynulo více než	Do výše neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky
6 měsíců	20 %
12 měsíců	33 %

18 měsíců	50 %
24 měsíců	66 %
30 měsíců	80 %
36 měsíců	100 %

Legislativa upravující pohledávky vzniklé od 1.1.2014

Tabulka 4 Výše vytvoření OP k pohledávkám vzniklým po 1.1.2014 (Kadlec, 2018; Vlastní zpracování)

Od konce sjednané lhůty splatnosti uplynulo více než	Do výše neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky
18 měsíců	50 %
36 měsíců	100 %

U pohledávek, které byly nabyté postoupením a jejich rozvahová hodnota přesáhla 200 000 Kč se mohou tvořit OP podle výše uvedené tabulky jen v případě, pokud bylo ohledně těchto pohledávek zahájeno řízení – rozhodčí, soudní nebo správní a poplatník daně z příjmu je tohoto řízení účastníkem. Nelze tvořit OP za členy obchodní korporace za upsaný VK a k pohledávkám za spojenými osobami. Opravná položka je zrušena pokud by byla pohledávka uhrazena, promlčená nebo daňově odepsaná (Chalupa et al., 2017, s. 231).

2.4.4 § 8b – Záonné opravné položky k pohledávkám z titulu ručení za celní dluh

Opravné položky k pohledávkám podle §8 a §8a ZoR mohou vytvářet poplatníci daně z příjmu vedoucí účetnictví a ti kteří ručí za celní dluh (na základě celního zákona), k pohledávkám, které vznikly jako ručení za tento celní dluh. Podle celního zákona lze vytvářet OP pouze do výše provedené úhrady celního dluhu (Chalupa et al., 2017, s. 233).

2.4.5 § 8c – Záonné opravné položky k pohledávkám do 30 000 Kč

Pokud rozvahová položka pohledávky nepřesáhne hodnotu 30 000 Kč bez příslušenství (smluvní pokuty, úroky) a za splnění podmínek stanovených ZoR §8a, může ÚJ vytvořit OP ve výši 100% rozvahové hodnoty za předpokladu, že od konce sjednané doby splatnosti uplynulo více jak 12 měsíců (Chalupa et al., 2017, s. 233).

2.4.6 Účetní opravné položky

ZoÚ ustanovuje v § 25, že každá ÚJ má povinnost při oceňování majetku a závazků ke konci rozvahového dne brát v úvahu jejich možná rizika a ztráty, i případné snížení hodnoty. Pokud tedy existuje skutečnost, která nasvědčuje tomu, že pohledávky nebudou zaplacený, je ÚJ povinna vedle tvorby zákonných OP účtovat i o účetních OP – postup tvorby a použití je uveden v §55 vyhlášky k ZoÚ.

Kadlec (2017, s. 234) k účetním opravným položkám uvádí: „*Ke konkrétní pohledávce je možné vytvářet zároveň zákonné i účetní OP, vždy však platí, že součet OP vytvořených ke konkrétní pohledávce nesmí přesáhnout účetní hodnotu pohledávky na rozvahovém účtu, k níž je OP tvořena*“.

2.5 Odpisy pohledávek

Vyjádřeno slovy Novotného (2018, s. 151) se odpisem pohledávky rozumí přímé snížení hodnoty pohledávek, které je trvalého charakteru a zároveň doporučuje odpis těch pohledávek, které jsou nedobytné, problematicky vymahatelné nebo pochybné. Vozňáková (2007, s. 77) doplňuje, že odpis se promítne do nákladů a jedná se o nevratný proces snížení hodnoty pohledávek – pohledávku již nebude možné ocenit do původní hodnoty.

2.5.1 Účetní odpis

Účetní odpisy jsou takové, které provádí ÚJ podle svého rozhodnutí na základě vnitropodnikových směrnic a jejich stanovení je tedy plně v kompetenci ÚJ. Tyto odpisy jsou daňově neúčinné. U účetních odpisů se nejčastěji využívá metoda časových odpisů, kdy je majetek odepisovaný podle času. Pokud by předpokládané náklady na vymáhání pohledávky měly přesáhnout výtěžek z ní, společnost ji odepíše účetně a nebude daňově účinná (Vozňáková, 2007, s. 78; Kadlec, ©2013).

2.5.2 Daňový odpis

Daňovým odpisem, který je možné daňově uplatnit je pohledávka ve výši 100% u poplatníků, kteří vedou účetnictví, pokud tato pohledávka není promlčená. Tato hodnota je buď jmenovitá hodnota, případně výše pořizovací ceny, kterou jsou pohledávky nabyté postoupením, vkladem a nebo při přeměně společnosti (Martišková, ©2017).

Martišková (2017) uvádí tyto podmínky, potřebné k daňové účinnému odpisu pohledávek:

- Vznik pohledávky byl zaúčtovaný ve výnosech a tento příjem nebyl od daně osvobozen a je možné k pohledávce uplatňovat OP
 - Pokud by OP k pohledávce uplatnit nešly a důvodem by bylo, že od její splatnosti neuplynulo více než 18 měsíců
 - K pohledávce nelze uplatit OP a její jmenovitá hodnota byla v okamžiku vzniku více než 200 000 Kč a k níž nebylo zahájeno rozhodčí nebo soudní řízení nebo správní řízení za dlužníkem:
- 1) U kterého soud zrušil konkurz z důvodu, že majetek dlužníka je nepostačující a pohledávka, kterou věřitel přihlásil k insolvenčnímu soudu a která měla být vypořádána z majetkové podstaty.
 - 2) Jenž už je v úpadku nebo mu hrozí v návaznosti na základě insolvenčního řízení.
 - 3) Který zemřel (pohledávku nebylo možné vymáhat na dědicích dlužníka).
 - 4) Byl právnickou osobou a zanikl (bez právního nástupce, a pokud věřitel nebyl spojenou osobou s původním dlužníkem).
 - 5) Na jeho majetek je uplatňována veřejná dražba a k tomuto majetku se váže daná pohledávka.
 - 6) Jeho majetek je postižen exekucí a k tomuto majetku se váže daná pohledávka.

Naopak možné není odepsat pohledávku, která vznikla po 1.1.2004 a neovlivnila základ daně i přestože nastaly zákonné důvody odpisu. Tyto pohledávky mohly vzniknout například z titulu ručení, úvěrů a půjček, záloh.

2.6 Poskytnuté zálohy

Podnik může zaplatit zálohu dodavatelům za provedenou službu nebo dodaný majetek. Dodavatel tak může vystavit zálohovou fakturu (nejedná se o daňový doklad), o které bude podnik účtovat až o jejím zaplacení – tímto zaplacením vzniká ÚJ pohledávka na zboží (službu), který zatím nebyl dodán, ale už je zaplacený (Fučíková, ©2011).

Následující tabulka zobrazuje, na co může být poskytnutá záloha s příslušným účtem.

Tabulka 5 Poskytnuté zálohy (Fučíková, 2011; Vlastní zpracování)

Záloha na	Účtová třída	Účtová skupina	Účty
DM	00	05 – poskytnuté zálohy	051 (nehmotný)
	Dlouhodobý majetek	na DM	052 (hmotný)
			053 (finanční)
Zásoby	01	15 – poskytnuté zálohy	151 (materiál)
	Zásoby	na materiál	152 (zvířata)
			153 (zboží)
Služby	03	31 – pohledávky krát-	314 (dlouhodobé i
	Zúčtovací vztahy	kodobé i dlouhodobé	krátkodobé zálohy)

Zálohové účty se účtují na straně MD jako pohledávka proti příslušnému zdroji úhrady – na straně Dal bude tedy účet 211 nebo 221.

V souvislosti s účtováním záloh je potřeba vzít v úvahu i problematiku DPH. Zákon o DPH ukládá povinnost dodavateli z přijaté platby přiznat daň na výstupu a to k tomu dni, který nastal dříve (Fučíková, ©2011):

- a) Den uskutečnění zdanitelného plnění
- b) Den přijetí platby

Dodavatel má také povinnost do 15 dnů od přijetí zálohové platby vystavit daňový doklad. Podnik má nárok na odpočet DPH z poskytnuté zálohy, kdy se sníží pohledávka za dodavatelem a naopak zvýší pohledávka za státem - finančním úřadem (Fučíková, ©2011).

Účetní zobrazení situace je následující:

Tabulka 6 Účtování nároku na odpočet DPH (Fučíková, 2011; Vlastní zpracování)

Účetní operace	MD	Dal
Nárok na odpočet DPH	321 - dodavatelé	343 - DPH

2.7 Dohadné účty aktivní

Na konci účetního období by podnik neměl opomenout pohledávky (a závazky), u kterých nemá k dispozici všechny externí doklady (například fakturu) – zná jejich účel a čas, ale není schopná určit přesnou částku. V takových případech mluvíme o dohadných účtech, které mohou být aktivní nebo pasivní (Šteker, Otrusínová, 2016, s. 97).

V souvislosti s pohledávkami hovoříme o dohadných účtech aktivních, které jsou nástrojem akruálního principu v účetnictví – ten nabádá účetní jednotky k tomu, aby účtovaly o skutečnostech souvisejících s předmětem účetnictví do období, se kterým věčně i časově souvisí (všechny aktiva, pasiva, náklady a výnosy) bez ohledu na pohyb peněžních prostředků. To vede ke zjištění hospodářského výsledku, který je rozdílem právě mezi výnosy a náklady, ne mezi příjmy a výdaji – tyto pohyby nalezneme ve výkazu cash flow (Kubátová, ©2019). K účtování dohadného účtu za pohledávkou se používá rozvahový účet 388.

2.7.1 Rozdělení

Podle doby splatnosti rozlišujeme:

1. Krátkodobé (nepotvrzená pohledávka má splatnost rovnu nebo kratší než 1 rok)
2. Dlouhodobé (splatnost delší než 1 rok)

2.7.2 Příklad

Mezi typické příklady, kdy je účtováno o dohadném účtu aktivním je pohledávka za pojišťovnou (řízení pojistné události), poskytnutí služby, kterou bude podnik fakturovat až v příštím roce, odhadované výše poplatků za pronájem majetkových práv (v případě, kdy nebyla stanovena přesná částka) nebo výnosové úroky, které nebyly zahrnuty v bankovním výpisu na konci účetního období.

V praxi bychom se nejčastěji setkali se situací, kdy nám vznikne pohledávka za pojišťovnou v důsledku pojistné události. Jak postupovat v případě, kdy budeme účtovat o dohadné položce zobrazuje následující modelový příklad.

Zadání: Podnik má poruchu stroje, kterou si nechá opravit externí firmou v běžném období. Tato oprava je ihned fakturována. Na základě pojistné smlouvy bude podnik vyžadovat náhradu na pojišťovně. Ke konci účetního období není známá výše náhrady, kterou pojišťovna poskytne. Částku náhradního plnění oznámí pojišťovna v následujícím roce (včetně zaslání peněz).

Tabulka 7 Účtování dohadného účtu (Šteker, Otrusinová, 2016; Vlastní zpracování)

<i>Datum</i>	<i>Účetní operace</i>	<i>Částka (Kč)</i>	<i>MD</i>	<i>Dal</i>
<i>15.12.20X0</i>	<i>FAP – oprava stroje</i>	10 000	N - opravy	CZ - dodavatelé

<i>31.12.20X0</i>	<i>Odhad výše přijatého plnění od pojišťovny</i>	8 000	OA – dohadné účty aktivní	V – ostatní pro-vozní výnosy
<i>15.01.20X1</i>	<i>Předpis náhrady škody (potvr-zené plnění od pojišťovny)</i>	8 000	OA – ostatní pohledávky	OA – dohadné účty aktivní
<i>31.01.20X1</i>	<i>Přijatá úhrada od pojišťovny</i>	8 000	OA - ban-kovní účet	OA – ostatní po-hledávky

2.8 Pohledávky v cizí měně

Pohledávky v cizí měně vznikají nejčastěji při obchodování se zahraničním, ale není vyloučeno obchodování mezi tuzemskými účetními jednotkami v zahraniční měně. Podniky mají povinnost vyjádřit příslušnou pohledávku jak v měně cizí, tak především v českých korunách. Je na rozhodnutí ÚJ zda pro přepočítání použije denní nebo pevný kurz (Šteker, Otrusínová, 2016, s. 99).

Oba tyto kurzy vycházejí z devizového trhu vyhlášených ČNB:

- Denní kurz – denní kurz vyhlášený ČNB k okamžiku ocenění pohledávky
- Pevný kurz – kurz, který si podnik stanoví ve vnitřních předpisech na předem stanovenou dobu. Tato doba nesmí přesáhnout jedno účetní období (zvolí si například měsíc, čtvrtletí, půlrok). Na konci účetního období musí podnik použít vždy aktuální kurz ČNB k příslušnému dni.

V důsledku změny kurzu české koruny k ostatním zahraničním měnám vznikají kurzové rozdíly, které se projeví výsledkově jako náklad nebo výnos a ovlivní tak hospodářský výsledek podniku.

Kurzové rozdíly vznikají:

- V průběhu účetního období – inkaso, postoupení nebo vklad pohledávky
- Na konci rozvahového dne – nutný přepočítání majetku a závazků v cizí měně na měnu českou (kurzem ČNB k rozvahovému dni)

2.9 Zánik pohledávek

Koncem životního cyklu pohledávky je její zánik, kdy je uspokojeno právo věřitele a splnění dluhu dlužníka. Nejčastější formou zániku je splnění dluhu, následuje nemožnost plnění, dohoda o zániku závazku, zápočet pohledávky a její promlčení. Ve firemní praxi dochází nejčastěji ke splnění pohledávky její úhradou a vzájemným zápočtem.

2.9.1 Splnění dluhu

Splnění dluhu, který má dlužník vůči věřiteli je prvotním a ideálním řešením zániku pohledávky. Za splnění se považuje to, kdy dlužník učinil to, k čemu se zavázal – řádně a včas (Zdražil, ©2011).

2.9.2 Nemožnost plnění

Povinnost dlužníka zanikne v případě, kdy se stane plnění dodatečně nemožným, což znamená že se tak stalo až po vzniku závazku. Plnění není možné, pokud lze uskutečnit jen za ztížených podmínek s vyššími náklady nebo až po čase, který byl sjednaný nebo v případě, že je plnění uskutečnitelné pomocí třetí osoby. Dalšími důvody k nesplnění plnění jsou případy, kdy došlo ke změně původních podmínek vlivem právních předpisů vydaných až po uzavření smlouvy (Zdražil, ©2011).

2.9.3 Dohoda o zániku závazku

K dohodě o zániku závazku je vždy nutný souhlas a vyjádření jak věřitele, tak dlužníka. Věřitel pak může závazek úplně prominout, případně ho zrušit a nahradit ho novým – pokud byl původní závazek sjednaný písemně, tak i toto zrušení musí mít písemnou formu (Zdražil, ©2011).

2.9.4 Zápočet pohledávek

Zápočtem pohledávek se rozumí jedna z forem úhrady pohledávek a závazků, v případě, kdy si strany dluží plnění stejného druhu. Každý z účastníků má právo k prohlášení vůči druhé straně, že svoji pohledávku započítává za splnění určitých podmínek. Započíst lze pouze pohledávky, které jsou způsobilé. Za způsobilé pohledávky se považují takové, které lze uplatit před soudem – jsou splatné a nejsou promlčené. Promlčené pohledávky je možné

započíst, pokud toto promlčení nastalo později, kdy se pohledávky staly způsobilými k započtení (Chalupa et al., 2017, s. 229-230).

Šteker a Otrusinová (2016, s. 92) dodávají, že pro pohledávky i závazky platí zákaz kompenzace v souladu s §7 ZoÚ a vzájemné vyrovnání tedy není možné. Tento zákaz pak vrací vyhláška k ZoÚ v §58, která naopak povoluje vzájemnou kompenzaci pohledávek, kromě poskytnutých a přijatých záloh, které jsou mezi FO nebo PO. Tyto pohledávky a závazky musí být splatné do 1 roku a vedeny ve stejné měně.

Obecně lze konstatovat, že kompenzovat je možné jakoukoliv pohledávku s výjimkou těch, které vylučuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Těmito výjimkami jsou dle ustanovení zákona § 1988:

- Kompenzace proti pohledávce výživného pro nezletilého (který není plně svéprávný)
- Započtení vůči pohledávce na náhradu újmy způsobené na zdraví (možnost jednostranného započtení v případě, že se jedná o vzájemnou pohledávku, také na náhradu újmy na zdraví)
- Zákaz kompenzace vůči pohledávce mzdy/platu/odměny ze smlouvy o výkonu závislé práce, který zakládá mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem obdobný závazek a proti náhradě mzdy/platu ve výši přesahující jednu polovinu

2.9.5 Promlčení

Promlčení pohledávek je v souladu s ustanovením OZ §629 3 roky. V případě, že dlužník uzná svůj dluh, tato lhůta bude 10 let ode dne, kdy k tomuto uznání došlo nebo 10 let od posledního dne určené doby, pokud dlužník spolu s uznáním dluhu uzná i dobu, do které svůj dluh splní. Promlčecí lhůta neběží, pokud věřitel uplatní v promlčecí lhůtě právo u orgánů veřejné moci a pokud pokračuje řádně v zahájeném řízení, případně pokud bylo právo již vykonáno a byl navržen výkon rozhodnutí nebo nařízení exekuce (Chalupa et al., 2017, s. 238).

3 PREVENTIVNÍ ZAJIŠTĚNÍ POHLEDÁVEK

Vyjádřeno slovy Pilátové a Richtera (2011, s. 17) je u nás v současnosti v podnikatelském prostředí platební morálka na velmi špatné úrovni a z tohoto důvodu je potřeba využít zajišťovací prostředky (instrumenty), které mají věřitelé k dispozici ze zákona. Bohužel i sebelépe právnicky zajištěný závazek nedává věřiteli stoprocentní jistotu, že bude jeho pohledávka uspokojená včas.

Zákon 89/2012 Sb. definuje následující zajišťovací prostředky: uznání dluhu, smluvní pokuta, ručení, zajišťovací převod práva, dohoda o srážkách ze mzdy nebo jiných příjmů, jistotu a finanční záruku.

3.1.1 Uznání dluhu

V případě, že dlužník uzná svůj dluh co do důvodu i výše prohlášením, které bylo učiněno v písemné formě, je tento dluh považován v době uznání za trvalý. Pokud dlužník platí úroky z dluhu, je tento dluh považován za uznaný. Za uznaný dluh se považuje taky ten, kdy dlužník platí z části – z okolností je možné usoudit, že dlužník uznal taky zbytek svého dluhu. V podnikatelské praxi se uznání dluhu provádí v rámci dokladové inventarizace majetků a závazků ke konci účetního období, jejíž provedení ukládá ZoÚ (§2053-2054).

3.1.2 Smluvní pokuta

Utvzení dluhu si mohou smluvní strany zajistit také ujednáním pro případ porušení smluvních povinností tím, že je sjednána pokuta v určité výši. Smluvní pokutu lze ujednat i v jiném plnění, než je peněžité. Pokud je smluvní pokuta uhrazena, nezaniká tím dlužníkovi povinnost splnit svůj původní dluh. Pokuta by měla mít přiměřenou výši – v opačném případě, může soud na návrh dlužníka tuto pokutu snížit s ohledem na hodnotu a význam činnosti (§2048–2052).

3.1.3 Ručení

Dlužníkovým ručitelem se stává ta osoba, která prohlásí na adresu věřitele, že ho uspokojí v případě, že dlužník nesplní svůj dluh vůči věřiteli. Prohlášení o ručení musí mít písemnou formu a zaniká zánikem dluhu, který zajišťuje (§2018–2028).

3.1.4 Zajišťovací převod práva

Zajišťovacím převodem práva je smluvní ujednání, které zajišťuje věřitel nebo třetí osoba tím, že je toto dlužníkovo právo převedeno na věřitele s rozvazovací podmínkou splnění dluhu. Pokud by se toto právo týkalo věci, která je zapsaná ve veřejném seznamu, zajištění proběhne formou zápisu do seznamu (§2040-2041). Zákon dále uvádí že „*Pomine-li důvod trvání zajišťovacího převodu práva, umožní věřitel osobě, která zajištění poskytla, výkon práva v předešlém rozsahu. Zároveň ji vydá vše, co z převedeného práva získal nebo co k němu přibylo, proti náhradě nákladů, které v souvislosti s výkonem zajišťovacího převodu práva účelně vynaložil*“ (§2043).

3.1.5 Dohoda o srážkách ze mzdy nebo jiných příjmů

Zajištění dluhu je také možné vzájemnou dohodou o srážkách ze mzdy nebo platu, z odměny ze smlouvy o výkonu závislé práce ze vztahu mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem nebo z náhrady mzdy/platu. Tuto dohodu je možné uzavřít i pro jiné příjmy, které mají obdobný charakter jako mzda nebo plat (§2045-2047).

3.1.6 Jistota

Zákoník uvádí dvě možnosti splnění závazku a to zřízení zástavního práva nebo způsobilými ručiteli. Nikdo z účastníků nemá povinnost přijmout věc jako jistotu, pokud by byla částka vyšší než 2/3 obvyklé ceny, u stavebního pozemku či nemovité věci, které slouží pro podnikatelské účely jsou dostatečnou jistotou do 1/2 obvyklé ceny. V zákoně jsou uvedeny i další dostatečné jistoty například pro cenné papíry, vklady v bankách nebo spořitelních a úvěrových družstvech (§2012-2017).

3.1.7 Finanční záruka

Finanční záruka vzniká záruční listinou, ve které se výstavce zavazuje k uspokojení věřitele podle této listiny do výše smluvené peněžní částky. Pokud by výstavcem byla banka, zahraniční banka, spořitelni nebo úvěrové družstvo, jednalo by se o bankovní záruku. Stejně jako ostatní zajišťovací instrumenty i záruční listina musí být v písemné formě (§2029-2039).

Pilátová a Richter (2011, s. 17-25) rozšiřují tyto instrumenty o zástavní smlouvu, zadržovací (retenční) právo, bankovní záruku, postoupení pohledávky, převzetí dluhu, akreditiv, inkaso, směnku, smluvní zálohu či výhradu vlastnictví.

4 ŘÍZENÍ POHLEDÁVEK PO LHŮTĚ SPLATNOSTI

Bohužel ani sebelepší zajištění pohledávek nedodá nikdy věřiteli jistotu, že jeho pohledávka bude uspokojena včas. Systém řízení pohledávek po lhůtě splatnosti začíná definicí, kdy vlastně pohledávka stává splatnou, tedy prodlením dlužníka. Následuje upomenutí dlužníka, které může mít pozitivní efekt a dlužník tak dodatečně svému závazku dostojí. V opačném případě dochází k vymáhání soudní cestou.

4.1 Prodlení dlužníka

Pohledávky z obchodních vztahů mají ve většině případu pevně stanovenou lhůtu splatnosti. Pokud v této lhůtě nedojde k uspokojení pohledávky (k její úhradě), dostává se dlužník do prodlení, tudíž nesplnil svůj dluh řádně a včas. Za toto plnění není dlužník zodpovědný v případě, kdy nelze plnit v důsledku prodlení věřitele. Pokud je dlužník v prodlení, má věřitel právo vymáhat splnění dluhu, případně od smlouvy odstoupit (na základě podmínek stanovených ve smlouvě nebo daných zákonem). **Počátkem prodlení je první den po datu splatnosti a od tohoto dne je také možné požadovat po dlužníkovi úrok z prodlení, který byl mezi stranami smluvně sjednán.** Pokud k takovému sjednání nedošlo, věřiteli náleží úrok z prodlení stanovený vládním nařízením č. 351/2013 Sb., které odpovídá roční výši repo sazby, kterou stanovuje ČNB na svých webových stránkách a počítá se pro první den kalendářního pololetí, kdy došlo k prodlení + 8 %. Věřitel má právo tyto úroky požadovat za předpokladu, že splnil své smluvní a zákonné povinnosti. Vedle úroků z prodlení má věřitel také nárok na uplatnění nákladu spojených s uplatněním pohledávky a to v minimální výši 1200 Kč, kterou stanovuje stejné vládní nařízení jako u úroku z prodlení (Doleček, ©2018; ČNB, ©2003-2019).

4.2 Upomenutí dlužníka a náklady na řízení

Ještě před učiněním právních úkonů k soudnímu vymáhání by měl každý podnik neprodleně dlužníka kontaktovat, jestliže mu jeho faktura nebyla uhrazena včas. Někdy může jít o pouhé opomenutí, případně chybějící fakturu v evidenci. V takovém případě by měla stačit telefonická neformální upomínka, na základě které dojde k nápravě a dlužník svůj závazek neprodleně uhradí. Pokud k úhradě nedojde, měl by podnik zaslat upomínku již v písemné podobě. V praxi se obvykle zasílají písemné upomínky dvě, přičemž druhá je považovaná za předžalobní upomínku a bývá označena textem *Poslední výzva k úhradě dlužné částky před*

podáním žaloby. Pokud by věřitel později chtěl uplatnit nárok na náklady řízení (v případě úspěšného soudního řízení) měl by být schopen předložit potvrzení o odeslané upomínce, resp. výzvě k plnění, kterou žalobce odeslal nejméně 7 dnů před podáním návrhu na zahájení řízení. K úspěšné prokazatelnosti by tato upomínka měla být zaslána přes poskytovatele poštovních služeb **doporučeně**. Vedle způsobu doručení je důležitý i obsah upomínky, jelikož Vyhláška č. 177/1996 Sb., advokátní tarif rozlišuje jednoduchou a složitou výzvu k plnění.

Tabulka 8 Jednoduchá a složitá výzva k plnění (Doleček, 2018; Vlastní zpracování)

Obsah upomínky	Náhrada nákladů
Jednoduchá výzva k plnění	Mimosmluvní odměna ve výši ½ ceny úkonu právní služby
Výzva k plnění se základním skutkovým a právním rozбором předcházející návrhu ve věci samé.	Mimosmluvní odměna za právní úkony jako za celek.

Z výše uvedeného vyplývá, že pro věřitele je daleko výhodnější sestavit a zaslat upomínku se základním skutkovým a právním rozбором věci. Dalším nákladem na řízení jsou výdaje věřitele za právní zastoupení, které se odvíjejí od výše vymáhané částky. Tuto tarifní hodnotu stanovuje vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (Doleček, ©2018).

4.3 Soudní vymáhání

V případě, kdy dlužník nereaguje nebo nemá zájem situaci řešit například dohodou na splátkovém kalendáři, je věřitel nucený přistoupit k vymáhání své pohledávky soudní cestou. Jak uvádí Vozňáková (2007, s. 56) soudní řízení je proces provádění úkonů počínající podáním žaloby až po výkon soudního rozhodnutí a také přihlášení pohledávky do konkurzního řízení a účast v něm (Doleček, ©2018).

4.3.1 Zahájení

Ještě před podáním samotné žaloby, by si měl věřitel zjistit na jaký soud by se měl obrátit a zda bude vystupovat v soudním jednání samostatně nebo prostřednictvím advokáta. Dalším krokem je podání návrhu, na základě kterého se soudní řízení považuje za zahájené. Tento návrh se nazývá žalobou a je vztahem mezi věřitelem – žalobcem a dlužníkem – žalovaným a je zahájen dnem, kdy soudu došel návrh na jeho zahájení (Vozňáková, 2007, s. 56; Doleček, ©2018).

Věřitel má dvě možnosti uplatnění svého nároku na peněžité plnění (Doleček, ©2018):

- a) **Návrh na vydání elektronického platebního rozkazu** (žalobce vyplní elektronický formulář uvedený na stránkách Ministerstva spravedlnosti ČR za podmínky, že požadované peněžní plnění není vyšší než 1 000 000 Kč. Toto řešení má rychlejší průběh i nižší soudní poplatky.)
- b) **Běžná žaloba** (pokud žalobce nepodá návrh na vydání elektronického platebního rozkazu, jedná se o běžnou žalobu, která nemá žádný konkrétní formulář a náležitosti jsou stejné jako u první možnosti)

Doleček (2018) dále ve svém článku uvádí, že pokud nebylo rozhodnuto ve zkráceném řízení, tak je výsledkem soudního procesu rozsudek:

- a) **Rozsudek pro uznání** - vydává se, pokud žalovaný uzná nárok žalobce, v případě uznání pouze z části je tento rozsudek vydán pouze pokud by to navrhl žalobce. Tímto rozsudkem může být rozhodnuto i v případě, kdy se žalobce nedostaví bez omluvy k jednání, ke kterému byl předvolán alespoň 20 dnů předem.
- b) **Rozsudek pro zmeškání** - rozsudkem pro zmeškání je rozhodnuto na návrh žalobce, který je u jednání přítomen narozdíl od žalovaného, který se k tomuto jednání nedostavil bez včasné a oddůvodněné omluvy (pokud by existovali omluvitelné důvody jako je náhlá zdravotní indispozice, má žalovaný možnost zpětně navrhnout zrušení tohoto rozsudku – soud může omluvu shledat důvodnou a vydaný rozsudek zruší a nařídí jednání nové) i přesto že mu bylo doručeno do vlastních rukou předvolání k soudu a to alespoň 10 dnů před jeho konáním.

Posledním krokem k vymožení pohledávky je **vydání exekučního titulu** (listina, kterou vydává oprávněný orgán v zákonem předepsané formě, na základě které má dlužník povinnost uhradit věřiteli dluh včetně příslušenství) podle něhož je přistoupeno k exekuci. Pro zahájení exekuce je nutné sepsat exekuční návrh, který se podává exekutorovi a ten jej následně předá příslušnému soudu. Účastníky exekučního řízení jsou povinný a oprávněný (Doleček, ©2018).

4.3.2 Insolvenční řízení

Insolvenční řízení se v současnosti řídí podle aktuální právní úpravy zákonem č. 182/2006 Sb. insolvenčním zákonem. Pokud má podnik pohledávku vůči dlužníkovi, který je v insolvenční, je vhodné se o této skutečnosti včas dozvědět, což lze sledovat v systému Ministerstva spravedlnosti v insolvenčním rejstříku. Všichni věřitelé, kteří chtějí v insolvenčním řízení uplatnit své pohledávky, tak musí učinit nejpozději ve lhůtě, která je uvedena v usnesení o úpadku (Doleček, ©2018).

Mezi způsoby řešení úpadku patří:

- Konkurz
- Reorganizace
- Oddlužení
- Zvláštní způsoby

5 ZÁVAZKY

Závazky se řadí do cizích zdrojů (vedle rezerv), které jsou pro ÚJ dluhem a k jeho uspokojení je nutný odtok peněžních prostředků z podniku. Závazek může vzniknout ve spojitosti s **nákladem** (poskytnutí služby, zúčtování hrubých mezd zaměstnanců), s **přírůstkem na straně aktiv** (pořízení dlouhodobého majetku na fakturu) nebo jako povinnost plnit vůči věřiteli, v **případě platby předem – zálohy**, kterou odběratel zaplatil před dodáním zboží nebo poskytnutím služby. Závazkový vztah je tedy takový, kdy na jedné straně vystupuje podnik jako dlužník, který má povinnost uhradit nárok druhé strany – FO nebo PO, které vystupují v závazkovém vztahu jako věřitelé (Šteker, Otrusinová, 2016, s. 161).

5.1 Rozdělení závazků

Základní rozdělení závazků je z hlediska doby splatnosti, a to na **krátkodobé** a **dlouhodobé**. Pro vykazání závazků v rozvaze je podstatné, jaká je zbývající doba splatnosti tohoto závazku k datu, kdy se sestavuje účetní závěrka, a ne jeho celková doba splatnosti, která je uvedena na faktuře nebo ve smlouvě. Dalším kritériem pro rozdělení jsou **jednotliví věřitelé** – závazky z obchodních vztahů, k zaměstnancům, k úvěrovým institucím a další (Šteker, Otrusinová, 2016, s. 162).

5.1.1 Krátkodobé závazky

Jedná se o takové závazky, které mají v době sestavení účetní závěrky splatnost kratší než jeden rok. (Šteker, Otrusinová, 2016, s. 162)

Mezi nejčastější krátkodobé závazky patří ty, které vznikají z obchodních vztahů. Takové závazky ÚJ eviduje v účtové skupině 32 – *závazky (krátkodobé)* a zavazují podnik k plnění vůči věřiteli zaplatit, dodat nebo poskytnout. Patří sem také směnky, které plní funkci úvěrového platebního prostředku. Základní účty, které patří do této účtové skupiny, jsou především dodavatelé (321), směnky k úhradě (322), přijaté provozní zálohy a závdavky (324) a ostatní závazky na účtu 325 (Chalupa et al., 2017, s. 244-246).

5.1.2 Dlouhodobé závazky

Stejně jako u dlouhodobých pohledávek, tak i za závazky dlouhodobé se považují takové, které mají k datu sestavení účetní závěrky splatnost delší než jeden rok a odložený daňový závazek (Šteker, Otrusinová, 2016, s. 162).

Dlouhodobé závazky (z obchodního i neobchodního styku se splatností delší než 1 rok) se účtují v účtové třídě 4 ve skupině 47 – *Dlouhodobé závazky*. Je třeba rozlišit mezi zásadou, která je platná **při účtování** a zásadou platnou **při vykazování v rozvaze**. Při účtování je možné účtování ve 4. účtové třídě v případě, pokud je při vzniku závazku splatnost delší než 1 rok. Při sestavování rozvahy pak platí, že závazky, které ÚJ vykáže ve 4 účtové třídě, musí rozdělit na část závazků, které jsou splatné do 12 měsíců nebo nad 12 měsíců od rozvahového dne. K okamžiku sestavování rozvahy ÚJ postupuje podle kritéria „zbytkové doby splatnosti“ od rozvahového dne a člení závazky na krátkodobé nebo dlouhodobé (Chalupa et al., 2017, s. 304).

5.2 Oceňování závazků

5.2.1 K okamžiku uskutečnění účetního případu

Okamžikem uskutečnění účetního případu se rozumí okamžik, kdy vznikne závazek. Tím může být například den přijetí faktury. Při vzniku závazku ÚJ oceňuje **jmenovitou hodnotou** (Šteker, Otrusinová, 2016, s. 163).

5.2.2 K okamžiku sestavení účetní závěrky

Okamžikem sestavení účetní závěrky se rozumí den, ke kterému je sestaven účetní závěrka – nejčastěji rozvahový den. Zde je možné ocenit dvěma způsoby a to:

- Ocenění závazku **historickou cenou** (původní jmenovitá hodnota)
- Ocenění závazků **reálnou hodnotou**

Ocenění reálnou hodnotou je možné pouze u vybraných položek aktiv a závazků vymezených §27 ZoÚ (Šteker, Otrusinová, 2016, s. 163).

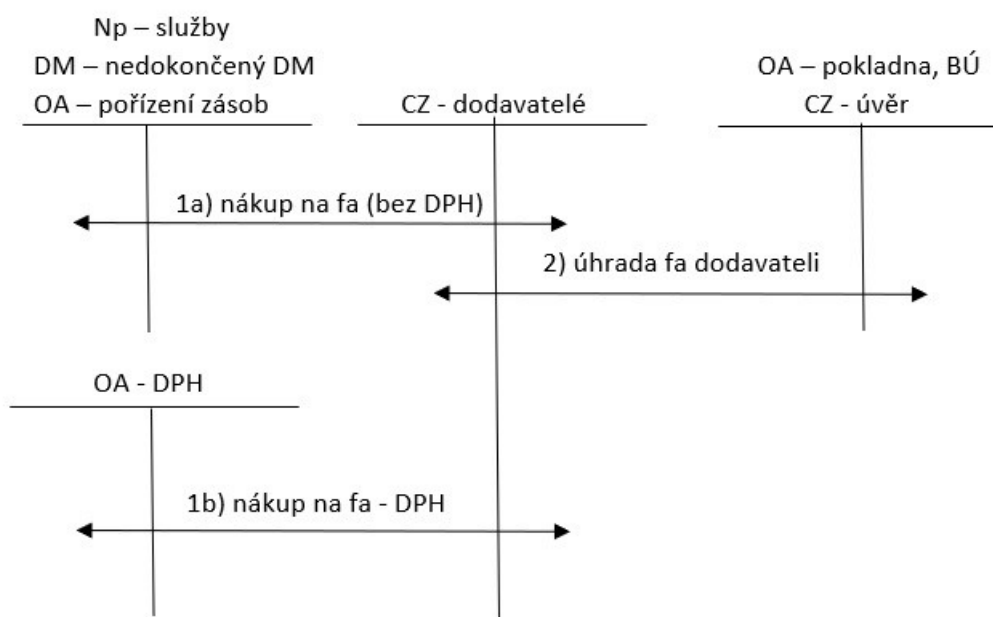
5.3 Závazky z obchodních vztahů

Jak uvádí Šteker a Otrusinová (2016, s. 163-164), závazky z obchodních vztahů vznikají zejména nákupem zásob, dlouhodobého majetku nebo služeb od dodavatelů. Zároveň se vznikem závazku účtuje ÚJ buď **o nákladech** (například faktura za služby od dodavatelů za zpracování mezd) nebo **o přírůstku na straně aktiv** souvisejícím s nákupem materiálu (účtování způsobem A) nebo jiných aktiv. Pokud je ÚJ plátcem DPH, tak má možnost

zaplacenou daň na vstupu nárokovat zpět od finančního úřadu prostřednictvím formuláře daňového přiznání k DPH.

5.3.1 Účtování závazků z obchodních vztahů

Účtování závazků vzniklých z obchodních vztahů znázorňuje následující schéma:

Obrázek 2 Účtování závazků z obchodních vztahů (Šteker, Otrusínová, 2016; Vlastní zpracování)

Mimo účtování závazků z obchodních vztahů, jsou dalšími častými účetními operacemi: zúčtování se zaměstnanci a s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění, zúčtování daní, zúčtování pohledávek a závazků ke společníkům a členům družstva, případně jiné závazky (Chalupa et al., 2017, s. 250-256).

5.4 Zánik závazků

Nejzákladnějším způsobem zániku závazku je jeho splnění, to znamená včasnou a řádnou úhradou. Novotný (2014, s. 93) uvádí i další způsoby, než je splnění a to:

- Dohoda
- Započtení
- Zánik zaplacením odstupného
- Splynutí osoby věřitele a dlužníka
- Prominutí dluhu
- Výpověď
- Odstoupení
- Následná nemožnost plnění
- Úmrtí dlužníka nebo věřitele

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 PROFIL SPOLEČNOSTI

Předmětem této bakalářské práce je analýza pohledávek a závazků z obchodních vztahů ve vybrané společnosti XY, s.r.o., která se zabývá komplexními službami v opravárenství osobních, nákladních i přípojných vozidel, prodejem náhradních dílů a výrobou a opravou autoagregátů. Společnost je právnickou osobou se základním jměním ve výši 120 000 Kč, které je tvořeno vklady společníků. Informace o společnosti byly získány z přílohy k ÚZ a jejich webových stránek.

Společnost lze zařadit podle klasifikace ekonomických činností CZ-NACE následovně:

- 45200 Opravy a údržba motorových vozidel (kromě motocyklů)
- 4690 Nеспециализovaný obchod
- 49410 Silniční nákladová doprava
- 81290

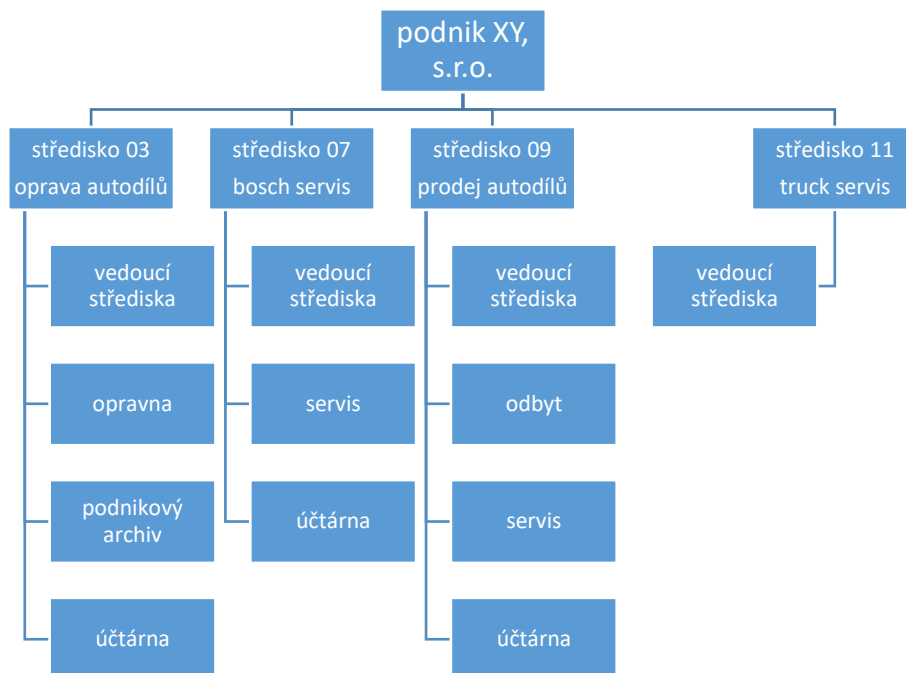
Hlavní činností je oprava a údržba motorových vozidel, které zahrnuje oddíl 45 klasifikace, konkrétně 45.2. Analytické materiály tohoto odvětví budou aplikovány ve vybraných částech práce, především v majetkové a finanční analýze podniku. Na základě těchto informací, je možné srovnání údajů analyzované společnosti s odvětvím, kterého je součástí a tím vyhodnocení jak si podnik vede mezi ostatními konkurenty.

6.1 Organizační struktura společnosti

Podnik XY je účetně a hospodářsky rozdělen na 4 střediska:

- Středisko 03 – opravy autodílů
- Středisko 07 – opravy silničních vozidel (BOSCH servis)
- Středisko 09 – prodej opravených a nových autodílů
- Středisko 11 – opravy silničních vozidel (TRUCK servis)

Následující grafické znázornění zobrazuje organizační strukturu společnosti. Každé ze středisek má svého vedoucího pracovníka, který je zodpovědný za jeho správné fungování a řízení. Další linie jsou již specifické podle potřeb jednotlivých oddělení. Účetní oddělení nemá pouze TRUCK servis – účetně je pod záštitou stř.9.

Obrázek 3 Organizační struktura společnosti (Vnitřní směrnice společnosti; Vlastní zpracování)

6.2 Historie

Společnost byla založena v roce 1991, kdy došlo k transformaci ZD Březůvky a návaznému pokračování v dlouholeté tradici oprav auto-agregátů v této společnosti. O rok později bylo zahájeno opravování vstřikovacích čerpadel BOSCH a významně se rozšířil sortiment velkoobchodního prodeje autodílů. V roce 1998 obdržela společnost statut BOSCH CAR SERVICE. V rámci rozšiřování nabídky opravárenských služeb zahájila firma v roce 2005 opravy vstřikovacích systémů Common Rail, sdružených vstřikovačů PDE, PLD (EUI) a elektronicky řízených čerpadel DEPLHI (DPCN). Rok 2007 pak přinesl rozšíření v oblasti servisní – profesionální TRUCK SERVIS, modernizaci pracoviště zkušební stanice vstřikovacích systémů Hartridge, AVM 2PC, měření geometrie náprav laserovým systémem HAWEKA.

V letech 2009-2012 společnost postupně zahájila opravy vstřikovacích čerpadel Common Rail Siemens, inovovala v oblasti autodiagnostiky pro nákladní vozidla (JalTest a Navigátor TXT Truck) a vytvořila školící středisko – zkušebna Bosch EPS 708 na vysoké technické úrovni, které slouží ke zvyšování odbornosti zaměstnanců.

Další velkou investicí byl v roce 2013 nákup technologie na opravy a zkoušení 4pin vstřikovačů PDE-EUI. Proběhla také inovace oprav vstřikovačů Common Rail na nejmodernější technologii. Poslední velkou investicí byla přístavba BOSCH servisu ve Zlíně, která byla zahájena v roce 2018 a povede tak ke zkvalitnění služeb prováděných emisí.

6.3 Zaměstnanci

Z hlediska vývoje počtu zaměstnanců, lze konstatovat, že v průběhu sledovaných let došlo ke dvěma významnějším změnám. První z nich nastala v roce 2014, kdy se jejich počet snížil z původních 48 na 44. Tato změna se týkala především stř.3 (opravný autoagregátů), kdy řada zaměstnanců odešla do starobního důchodu. K nejvýraznějšímu poklesu došlo v minulém roce, kdy se stav snížil o 6 pracovních sil. Počet THP zůstává stejný jako v roce 2017.

Tabulka 9 Přehled o vývoji počtu zaměstnanců v letech 2013-2018 (Přílohy k ÚZ 2013-2018; Vlastní zpracování)

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet zaměstnanců	48	44	44	44	44	38
- z toho THP (včetně společníků)	17	16	15	15	12	12

6.4 Účetnictví ve společnosti

Podnik XY, s.r.o. vede podvojně účetnictví v souladu se ZoÚ č.563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, související Vyhláškou č. 500/2002 Sb. a ČÚS. Podle §1b ZoÚ se řadí mezi **malou účetní jednotku**, jelikož hodnota netto aktiv v minulém roce dosáhla 33 363 tis. Kč a nepřekročila hranici 100 000 tis., ale zároveň je větší jak 9 000tis. což je minimální hodnota pro zařazení mezi tuto skupinu jednotek. Stejně tak čistý obrat společnosti byl 65 015 tis. a nachází se tedy v hraničním rozmezí 18 000 - 200 000tis. Kč pro zařazení mezi malé ÚJ. V analyzovaném období 2014–2018 společnosti **nevznikala povinnost ověření účetní závěrky auditorem**, jejím účetním obdobím je **kalendářní rok** a účtuje v **českých korunách**.

Společnost používá ke svému účetnictví program Konto od společnosti JAPO Zlín, s.r.o., který je určený pro podvojně účetnictví. V tomto programu ÚJ účtuje o všech účetních operacích – slouží k vystavování odběratelských faktur, evidenci faktur dodavatelských,

skladovému hospodářství, k účtování bankovních výpisů a dalším účetním operacím. Mzdy jsou zpracovávány externě, podnik pouze připravuje a předává podklady pro jejich zpracování.

Při vedení účetnictví společnost používá:

- Účtování zásob způsobem A a metodou FIFO
- Daňové odpisy progresivní
- Denní kurzy ČNB
- Oceňování výrobků vlastní výroby na úrovni úplných vlastních nákladů
- Kategorizaci majetku podle jeho charakteru, doby použitelnosti, pořizovací ceny
- Zúčtování kurzových rozdílů do VH běžného účetního období

7 MAJETKOVÁ A FINANČNÍ STRUKTURA SPOLEČNOSTI

Majetková a finanční analýza podniku je úvodem praktické části této bakalářské práce. K analýze v následující části budou využity data získaná z účetních výkazů společnosti, které jsou dostupné na serveru českého soudnictví – portálu Justice a analytické materiály Ministerstva průmyslu a obchodu.

7.1 Analýza majetkové struktury

V této části práce bude krátce analyzovaná majetková struktura podniku za období 2014-2018, jejímž cílem je znázornění celkové stability, finančního zdraví podniku a postavení pohledávek na celkovém majetku společnosti XY. Vertikální analýza vychází z podílu jednotlivých položek rozvahy a jejich podílu na celkových aktivech společnosti a horizontální analýza slouží k zachycení změn mezi jednotlivými účetními obdobími. Vybrané položky rozvahy budou porovnávány s odvětvím NACE 45, jehož součástí je i analyzovaná společnost.

Tabulka 10 Vybrané položky aktiv společnosti XY, s.r.o. (Finanční výkazy společnosti 2014-2018; Vlastní zpracování)

Rozvaha tis. Kč)	2014	2015	2016	2017	2018
AKTIVA	32 107	33 937	33 042	34 500	33 633
B. Dlouhodobý majetek	9 307	9 515	9 897	10 214	10 757
DNM	8	0	0	0	0
DHM	9 299	9 515	9 897	10 214	10 757
C. Oběžná aktiva	22 610	24 189	22 953	24 189	22 672
Zásoby	14 408	16 133	16 250	16 777	16 502
Pohledávky krátkodobé	6 499	5 738	6 022	6 830	5 052
Peněžní prostředky	1 702	2 318	681	476	1 118
D. Časové rozlišení aktiv	191	233	193	203	204

Tabulka 11 Horizontální a vertikální analýza majetkové struktury podniku (Finanční výkazy společnosti 2014-2018; Vlastní zpracování)

Rozvaha (tis. Kč)	Vertikální analýza					Horizontální analýza			
	2014	2015	2016	2017	2018	15/14	16/15	17/16	18/17
AKTIVA	100%	100%	100%	100%	100%	+6%	-3%	+4,4%	-2,5%
B. DM	29%	28%	30%	29,5%	32%	+2%	+4%	+3,2%	+5,3%
DNM	0 %	0%	0%	0%	0%	-100%	0%	0%	0%
DHM	29%	28%	30%	29,5%	32%	+2%	+4%	+3,2%	+5,3%
C. Oběžná aktiva	70%	71%	70%	70%	67,5%	7%	-5%	5,4%	-6,3%
Zásoby	45%	47%	50%	48,5%	49%	12%	1%	+3,2%	-1,6%
Pohledávky krátkodobé	20%	17%	18%	20%	15%	-12%	5%	+13,4%	-26%
Peněžní prostředky	5%	7%	2%	1,5%	3,5%	36%	-71%	-30	+135%
D. Časové rozlišení	1%	1%	1%	0,5%	0,5%	22%	-17%	+5,1%	+0,5%

Jak je zřejmé, bilanční suma se ve sledovaných letech nijak výrazně nevychýlila a její průměrná hodnota byla 33 000 tis. Kč. V majetkové struktuře převládají oběžná aktiva, stejně tak jako ve srovnání s odvětvím se jejich podíl pohybuje každoročně okolo 70% (nejvyšší v roce 2015 – 71% a nejnižší v roce 2018 – 67, 5%) na celkových aktivech. Oběžná aktiva nejvíce zastupují zásoby, což pro společnost není příliš efektivní vzhledem tomu, že tato položka je nejméně likvidní složkou oběžného majetku. Pokud vyčleníme nejvýznamnější položku v oběžných aktivech tak jsou to u podniku XY, s.r.o. jednoznačně již zmíněné zásoby, dále pohledávky a nakonec peněžní prostředky. Zde se vykazované položky rozcházejí s údaji v odvětví, kde tvoří nejvyšší položku oběžných aktiv právě pohledávky a jejich podíl na oběžném majetku je zhruba 40 %. Položky rozvahy: pohledávky za upsaný ZK, dlouhodobé pohledávky, krátkodobý a dlouhodobý finanční majetek společnost nevykazovala, jednalo se o nulové hodnoty – z tohoto důvodu nejsou v tabulce vykázány.

Hodnota dlouhodobých aktiv se pohybuje v rozmezí 9,3-9,9 mil. a tvoří tak přibližně 30% podíl na celkovém majetku společnosti. Jedinou významnou položkou je dlouhodobý hmotný majetek, který se každým rokem zvyšoval, protože docházelo v jednotlivých letech k

dlouhodobým investicím. Tato změna ovšem nebyla nijak výrazná – meziroční růst se pohyboval mezi 2-5 %. Vzhledem k relativně vysoké hodnotě DHM, je zřejmé, že společnost pro své podnikání využívá vlastní prostory, nikoli pronajaté.

Jak už bylo zmíněno, společnost neměla v minulých letech žádné dlouhodobé pohledávky, pouze krátkodobé, které se na oběžném majetku i na celkových aktivech podílely mezi 15-20 %. Pomocí horizontální analýzy bylo dále zjištěno, že u vývoje krátkodobých pohledávek byl meziroční nárůst v roce 2017, ovšem hned v následujícím roce tedy 2018 došlo k vysokému poklesu o více než jednu čtvrtinu a pohledávky společnosti se snížily téměř o 2 mil. Kč.

7.2 Analýza finanční struktury

Analýza finanční struktury vychází z vykazovaných pasiv společnosti a jejím výsledkem je rozbor finanční situace podniku se zaměřením na závazky společnosti.

Tabulka 12 Vybrané položky pasiv společnosti XY, s.r.o. (Finanční výkazy společnosti 2014-2018; Vlastní zpracování)

Rozvaha(v tis. Kč)	2014	2015	2016	2017	2018
PASIVA	32 107	33 937	33 042	34500	33633
A. Vlastní kapitál	17 230	18 552	18 176	18183	15563
VH minulých let	16 125	16 963	18 285	17909	17916
VH běžného úč.období	838	1 322	-376	7	-2620
C. Závazky	14 877	15 385	14 866	16317	18070
Dlouhodobé závazky	1 093	1432	788	2443	4002
Záv. k úvěr. institucím	473	236	0	1995	3127
Závazky ostatní	620	1 196	788	448	875
Krátkodobé závazky	13 784	13 953	14 078	13874	14068
Záv. k úvěr. institucím	4 933	4 778	4 980	4704	4194
Závazky z obch.vztahů	7 268	7630	7 670	7604	8215
Závazky ostatní	1 583	1 545	1 427	1566	1659

B – rezervy a **D – časové rozlišení** měly ve všech letech nulové hodnoty, z tohoto důvodu nejsou v tabulce tyto řádky uvedeny. Základní kapitál byl ve všech letech 120 tis. Kč a stejně jako fondy ze zisku, které měly hodnotu 147 tis. Kč, byl neměnný.

Tabulka 13 Vertikální a horizontální analýza finanční struktury podniku (Finanční výkazy společnosti 2014-2018; Vlastní zpracování)

V tis. Kč	Vertikální analýza					Horizontální analýza			
	2014	2015	2016	2017	2018	15/14	16/15	17/16	18/17
PASIVA	100%	100%	100%	100%	100%	7%	-3%	+4%	-2,5%
A. Vlastní kapitál	54%	55%	55%	53%	46%	8%	-2%	0%	-4,5%
ZK	0%	0%	0%	0,5%	0,5%	0%	0%	0	0
Fondy ze zisku	1%	1%	1%	0,5%	0,5%	0%	0%	0	0
VH m.o.	51%	50%	55%	52%	53%	5%	8%	-2%	0
VH b.o.	2%	4%	-1%	0%	-8%	58%	-128%	+102%	-37tis%
C. Závazky	46%	45%	45%	47%	54%	3%	-3%	+10%	+11%
Dlouhodobé závazky:	3%	4%	2%	7%	12%	31%	-45%	+210%	+64%
<i>k úvěrovým institucím</i>	1%	1%	0%	6%	9,5%	-50%	-100%	+100%	+57%
<i>ostatní</i>	2%	3%	2%	1%	2,5%	93%	-34%	-43%	+95%
Krátkodobé závazky	43%	41%	43%	40%	42%	1%	1%	-1,5%	+1,5%
<i>k úvěrovým institucím</i>	15%	14%	15%	13,5%	12,5%	-3%	4%	-5,5%	-11%
<i>z obchodních vztahů</i>	23%	22%	23%	22%	24,5%	5%	1%	-1%	+8%
<i>ostatní</i>	5%	5%	5%	4,5%	5%	-2%	-8%	+10%	+6%

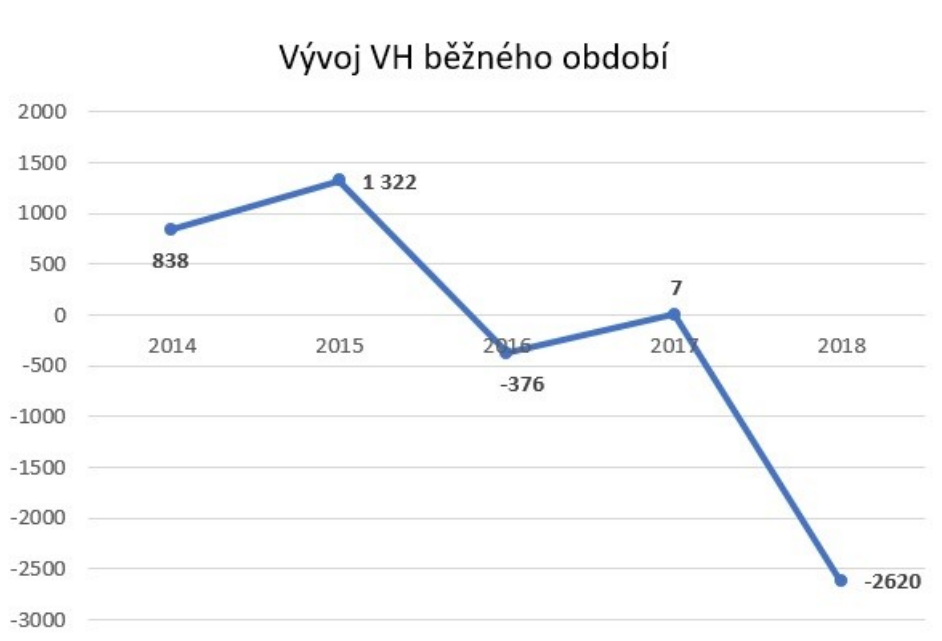
Společnost ve srovnání s celým odvětvím vykazuje zcela odlišnou finanční strukturu. Největším rozdílem je především podíl cizího a vlastního kapitálu. XY, s.r.o. je oproti odvětví stabilní a soběstačné - cizí kapitál u něj tvoří ani ne polovinu pasivní stránky, kdežto odvětví zastupuje vlastní kapitál zhruba jedna třetina, naopak cizí kapitál tvoří 70%. Změna nastala až v minulém roce, kdy poměr cizích zdrojů ÚJ převýšil kapitál vlastní, což bylo způsobeno záporným výsledkem hospodaření za rok 2018 a zvýšením dlouhodobých závazku vůči úvěrovým institucím jak v roce 2017, tak 2018 – nárůst za tyto dvě účetní období byl více než 150%

Převažující částí cizích zdrojů tvoří závazky krátkodobé, které mají podíl až 90% na celkových závazcích a zhruba z poloviny jsou tvořeny závazky z obchodních vztahů, které mají v meziročním srovnání rostoucí tendenci.

I přesto, že se na finanční struktuře podniku v rámci cizích zdrojů podílejí závazky krátkodobé, tak jsou meziročně relativně stabilní, kdežto u dlouhodobých úvěrů lze zaznamenat

výrazné změny. Výše půjčených prostředků od finančních institucí postupně klesala do roku 2016, kdy dosáhla nulového zůstatku, avšak hned v následujícím roce vzrostla přibližně o 2 mil. Kč, kdy si podnik vypůjčil zdroje na investiční účely. V roce 2018 rozsáhlé investice pokračovaly a dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím přesáhly 3 mil. Kč.

Zajímavostí je, že v analyzovaném období převyšují obchodní závazky firmy vůči dodavatelům úvěry krátkodobé i dlouhodobé, což vypovídá o skutečnosti, že společnost nakupuje v rámci své běžné činnosti na obchodní úvěr. Pozitivem je, že ji nevznikají žádné úrokové náklady spojené s pořízením majetku.

Obrázek 4 Vývoj VH běžného období (Finanční výkazy společnosti; Vlastní zpracování)

Ve sledovaném období společnost XY, s.r.o. disponovala jak kladným hospodářským výsledkem, tak bohužel i ztrátou. Nejlépe na tom byla v roce 2015, kdy dosáhla zisku přes 1 mil. Kč., v následujícím roce VH prudce klesl o 130% a dostal se do ztráty 300 tis. Kč, kterou se mu podařilo v roce 2017 srovnat alespoň do kladné hodnoty. Rok 2018 byl pro ÚJ nejkřivější – její ztráta byla více než 2,5 mil. Kč a zároveň došlo k poklesu pohledávek a naopak zvýšení závazků společnosti. Tato krize byla způsobena několika negativními okolnostmi – v minulém roce se podniku nepodařilo prosadit v rámci výběrového řízení na

velkou zakázku a snížila se poptávka ze stran zákazníků po zboží a službách nabízených společností.

8 POHLEDÁVKY SPOLEČNOSTI

Po zhodnocení pohledávek na celkovém stavu majetku, následuje rozbor samotných pohledávek. Prvně bude analyzovaná struktura pohledávek k 31.12.2018 z hlediska splatnosti v peněžním vyjádření, následně stav dlužníků k rozvahovému dni. Další částí bude vývoj pohledávek od roku 2014 do 2018 a jejich podíl po lhůtě splatnosti na celkových pohledávkách. K posouzení za kolik dní společnost v průměru inkasuje za své pohledávky bude využito ukazatelů aktivity, na jejímž základě bude vypočítána doba obratu aktiv.

8.1 Evidence pohledávek

Společnost oceňuje obchodní pohledávky při nabytí za úplatu nebo vkladem pořizovací cenou v jejich nominální hodnotě v českých korunách. Při vzniku pohledávek zahraničních účtuje podle denních kurzů vyhlášených českou národní bankou.

Analytické účty k obchodním pohledávkám:

311000 *Odběratelé tuzemsko*

311200 *Odběratelé zahraničí*

311900 *Odběratelé – penalizace*

Společnost XY, s.r.o. obchoduje především na našem území, obchody v rámci zahraničí jsou zejména se sousedícím Slovenskem (nákup i prodej) a Polskem (nákup). Při vystavování zahraničních faktur je použitý kurz z předchozího dne, protože ČNB vyhláší kurzy pro aktuální den až v odpoledních hodinách.

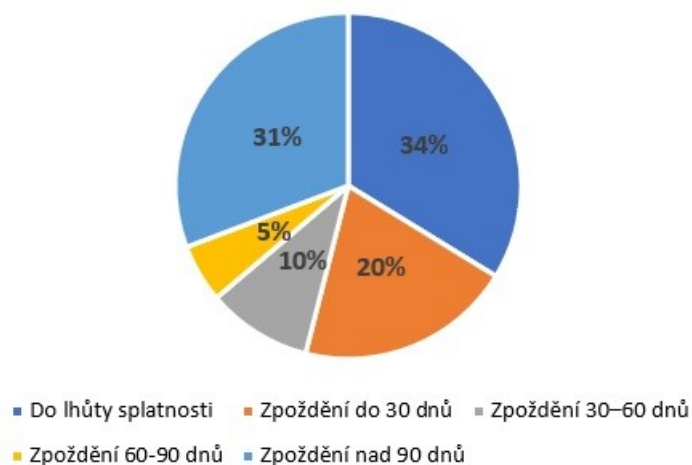
8.2 Struktura pohledávek v rozvaze k 31.12.2018

V následující tabulce je rozdělený celkový stav pohledávek k 31.12.2018 podle časového hlediska, a to na pohledávky do lhůty splatnosti, po splatnosti 1-30 dnů, 31-60 dnů, 61-90 dnů a nad 90 dnů.

Tabulka 14 Struktura pohledávek k 31.12.2018 (Údaje z účetního programu společnosti; Vlastní zpracování)

Pohledávky	Celková částka (kč)
Do lhůty splatnosti	1 872 622,18
Zpoždění do 30 dnů	1 122 817,56
Zpoždění 31–60 dnů	544 748,69
Zpoždění 61-90 dnů	302 386,09
Zpoždění nad 90 dnů	1 706 872,45
Celková výše pohledávek k 31.12.2018	5 549 446,97

Pohledávky k 31.12.2018

Obrázek 5 Pohledávky k 31.12.2018 (Údaje z účetního programu společnosti; Vlastní zpracování)

Po splatnosti do 30 dnů

Pohledávky, které jsou po splatnosti maximálně 30 dnů, tvoří pětinu všech pohledávek, a i vzhledem k tomu, že je to relativně vysoký počet, představují pro společnosti minimální riziko k relativně krátké lhůtě po splatnosti. Většina odběratelů se totiž pouze opozdí se svými platbami, které jsou dodatečně uhrazeny například na základě telefonické upomínky.

Po splatnosti 30-60 dnů

U pohledávek, které mají po splatnosti více jak 30 dnů, už by měli být dlužníci v upomenutí. Analyzovaná společnost vykazuje 10% podíl těchto pohledávek, v peněžním vyjádření se jedná o půlmilionovou sumu, což je poměrně vysoká částka k celkovým 5,5 mil. Kč. Výsledky měření může zkreslit i fakt, že u některých zákazníků je stanovená delší doba splatnosti, která ovšem není uvedena na faktuře, ale pouze jako ústní dohoda mezi jednatelem společnosti a zákazníkem.

Po splatnosti 60-90 dnů

V prodlení od dvou do tří měsíců je nejnižší objem pohledávek, zhruba 300 tis. Kč. V této fázi by již mělo kromě telefonické upomínky proběhnout také upomenutí písemné a to jak první výzva, kterou zasílá společnost doporučeně, tak i druhá, která je již zaslána smluvně pověřenou advokátní kanceláří. Ta dlužníky většinou více „postraší“ a někteří tak své závazky dodatečně uhradí.

Po splatnosti více než 90 dnů

Nejvyšší podíl polhůtních pohledávek jsou ty, které jsou po splatnosti více než 90 dnů. U těchto odběratelů už proběhlo upomenutí a pravděpodobně i zahájení soudního řízení v případě, že dlužník neuhradil svůj dluh ani na základě zaslaných upomínek. Třetina pohledávek v peněžním vyjádření 1,7 mil. Kč představuje pro společnost vysoké riziko, protože se často může jednat již o nedobytné pohledávky a i přesto, že ÚJ vznikla povinnost vykázané tržby

ve výnosech zahrnout do ZD a odvést z něj tak daň z příjmů PO, je zde možnost, že za fakturované úkony nedostane zaplacené.

8.3 Stav dlužníků k 31.12.2018

Společnost XY, s.r.o. na konci rozvahového dne evidovala pohledávky za celkem 121 tuzemskými (účet 311000) a 34 zahraničními odběrateli (účet 311200). Je zřejmé, že společnost obchoduje především na našem území, pohledávky k českým odběratelům tvoří téměř 80 % všech vydaných faktur. Následující tabulka vyjadřuje podíl dlužníků, kteří mají alespoň část svých pohledávek v prodlení k 31.12.2018

Tabulka 15 Stav odběratelů k 31.12.2018 (Údaje z účetního programu společnosti; Vlastní zpracování)

	311000	311200
Počet odběratelů k 31.12.2018	121 (100%)	34 (100%)
- Počet dlužníků, kteří mají alespoň jednu fakturu lhůtě splatnosti	88 (74%)	29 (85%)

Na základě zjištěných údajů z účetního programu společnosti lze posoudit, že dvě třetiny odběratelů neplatí své závazky včas, u zahraničních je tento poměr ještě vyšší a 85 % odběratelů je zařazeno do statutu dlužníků, kteří neplatí v termínu splatnosti.,

Jelikož se jedná o stav pohledávek ke konci roku, někteří zákazníci své faktury mohli uhradit na přelomu roku, případně začátkem následujícího období. Ke konci rozvahového dne se provádí také dokladová inventura pohledávek a všem odběratelům jsou zaslány dokumenty k uznání dluhu, které bývají podnětem k úhradě faktur – někteří dlužníci tento tiskopis považují zároveň za upomenutí a své závazky uhradí. Část odběratelů také zareaguje tím, že tyto faktury nemá v evidenci a po jejich vyžádání je okamžitě zaplatí. Uznání dluhu potvrdí asi 2/3 odběratelů, zejména ti, se kterými je spolupracováno i v průběhu roku (například provádění vzájemných zápočtů pohledávek) a společnosti se jejím potvrzením prodlužuje promlčecí lhůta pohledávek ze 3 let až na 10 let.

8.4 Analýza pohledávek po lhůtě splatnosti

Přehled o pohledávkách po lhůtě splatnosti v peněžním vyjádření společnosti je uveden v tabulce č.14. Podíl pohledávek po splatnosti na celkových pohledávkách z obchodního styku je velmi vysoký a ve všech sledovaných letech se pohyboval okolo 65 %. Jejich nejnižší podíl byl v letech 2015 a 2016, kdy klesl na 63 %, avšak hned v následujícím roce došlo k jejich prudkému nárůstu a dvě třetiny pohledávek z obchodního styku byly po lhůtě splatnosti. I přestože není možné srovnat podíl pohledávek po lhůtě splatnosti v odvětví (analýzy, které Ministerstvo průmyslu a obchodu vydává, tyto údaje neobsahují) je zřejmé, že v této oblasti není situace ideální a podnik by měl učinit kroky k jejich nápravě a pohledávky po splatnosti eliminovat.

Tabulka 16 Stav pohledávek po splatnosti a vývoj OP v letech 2014-2018 (Finanční výkazy společnosti 2014-2018; Vlastní zpracování)

V tis. Kč	2014	2015	2016	2017	2018
Pohledávky celkem (brutto)	7 171	6 451	6 580	7 255	5 887
- z obchodních vztahů	6 841	6 102	6 385	6 815	5 554
Obchodní pohledávky ve lhůtě splatnosti	2 226	2 235	2 371	1 795	1 873
Obchodní pohledávky po lhůtě splatnosti	4 615	3 867	4 014	5 020	3 681
Podíl pohledávek po splatnosti	68 %	63 %	63 %	74 %	66 %
Výše zákonných OP k nepromlčeným pohledávkám za úpadci (tis. Kč)	160	222	164	121	176
Výše zákonných OP k ostatním dlužníkům (tis. Kč)	512	506	394	304	327

8.5 Doba obratu pohledávek a obratovost

Doba obratu a obratovost pohledávek je jedním z nástrojů analýzy aktivity a vede k vyhodnocení, zda je velikost jednotlivých položek aktiv v rozvaze přiměřená v poměru k současným nebo budoucím hospodářským aktivitám v podniku.

Výpočet doby obratu pohledávek vychází z podílu průměrného stavu pohledávek k tržbám, který je vynásobený počtem dnů v roce tedy 360. Tento ukazatel slouží ke stanovení doby, za kterou společnost zinkasuje v průměru za své pohledávky, které má vůči odběratelům od okamžiku prodeje na obchodní úvěr. Čím je hodnota nižší, tím lepší to pro podnik je, protože to vypovídá o skutečnosti, že potřebuje méně zdrojů k financování pohledávek a tím má i nižší potřebu úvěrů, které vedou k vyšším nákladům. Tato hodnota je srovnávána s dobou splatnosti uvedenou na fakturách, případně s průměrem, který vykazuje stejné odvětví.

Tabulka 17 Vybrané ukazatelé aktivity (Finanční výkazy společnosti; Vlastní zpracování)

	2014	2015	2016	2017	2018
Pohledávky (tis. Kč)	6 499	5 738	6 022	6 830	5 052
Tržby (tis. Kč)	56 467	59 052	60 588	62 917	56 065
Doba obratu pohledávek (dny)	41	34	35	39	32
Doba obratu pohl. v odvětví (dny)	54	55	54	48	-
Obratovost pohledávek	8,69	10,29	10,06	9,21	11,10
Pohledávky z obchodních vztahů (tis. Kč) - netto hodnota	6 169	5 389	5 827	6 390	4 718
Doba obratu pohledávek z obchodních vztahů	39	32	34	36	30

Konstrukce ukazatelů a výpočet poměrových ukazatelů aktivity:

Doba obratu pohledávek = (pohledávky/tržby)*360

Obratovost pohledávek = (tržby/krátkodobé pohledávky)

Pro výpočet byly použity údaje z rozvahy připadající celkovým pohledávám, krátkodobým pohledávám z obchodních vztahů a tržby z výsledovky (z prodeje výrobků a služeb a tržby za prodané zboží) uvedené na řádku I a II. Aby bylo možné porovnání ukazatelů aktivity s údaji v odvětví, byly do výpočtu zahrnuty pohledávky celkové, protože se nepodařilo získat údaje pro pohledávky pouze z obchodních vztahů. Analyzovaná společnost měla za sledované období průměrnou dobu obratu pohledávek 36 dnů. Tyto údaje vypovídají o relativně krátké době, kdy se společnosti daří inkasovat od okamžiku vystavení faktury za provedené služby nebo prodané zboží po její úhradu a v porovnání s odvětvím čekala na své platby

v průměru o 16 dnů méně. I přesto, že v roce 2018 zaznamenala XY, s.r.o. pokles tržeb, byl tento rok pro ni neúspěšnější v oblasti inkasování od svých odběratelů a „čekací období“ bylo o týden kratší než v předchozím roce. Nejdelší lhůta očekávaných úhrada byla v roce 2014 a bylo to 41 dnů. Společnosti se postupně daří snižovat dobu splatnosti svých pohledávek.

9 ZÁVAZKY SPOLEČNOSTI

Celkové závazky společnosti byly již analyzovány v rámci horizontální a vertikální analýzy finanční struktury podniku, kde bylo zjištěno, že zhruba 50 % všech závazků tvoří ty, které vznikly z obchodních vztahů, tedy za dodavateli společnosti.

9.1 Evidence závazků

Tak jako u odběratelů, tak i dodavatelé se v účetnictví rozlišují na tuzemské, které jsou zachyceny na analytickém účtu 321000 a zahraniční, kterým je přiřazen účet 321200. Pro přepočet měn zahraničních faktur se také používá denní kurz ČNB.

9.2 Struktura závazků v rozvaze k 31.12.2018

Následující tabulka zobrazuje stav závazků z obchodních vztahů ve společnosti ke konci účetního období minulého roku.

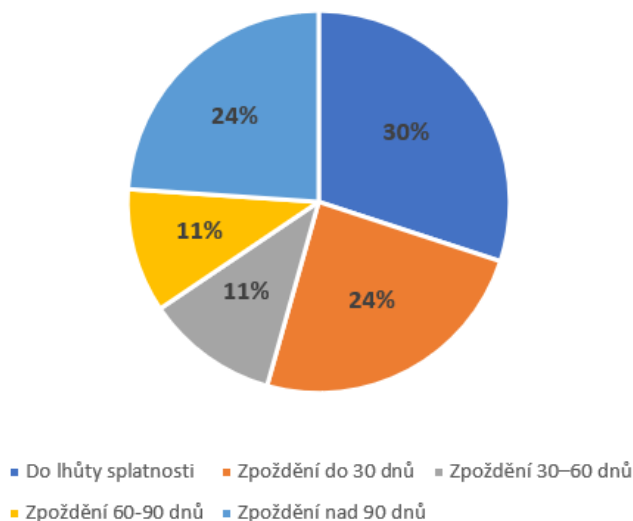
Tabulka 18 Stav dodavatelů k 31.12.2018 (Údaje z účetního programu společnosti; Vlastní zpracování)

Závazky	Celková částka (Kč)
Do lhůty splatnosti	2 466 730,81
Zpoždění do 30 dnů	1 981 837,24
Zpoždění 30–60 dnů	912 846,73
Zpoždění 60-90 dnů	855 483,61
Zpoždění nad 90 dnů	1 949 930,55
Celková výše závazků k 31.12.2018	8 166 828,94

Závazky společnosti k rozvahovému dni převyšují 8 mil. Kč a ve srovnání s celkovými pohledávkami k tomuto dni jsou vyšší o zhruba 3 mil. Kč, což vypovídá o tom, že společnost je předlužená. I v případě, kdyby obdržela úhradu všech svých pohledávek, nebyla by schopná vyrovnat své závazky vůči dodavatelům z obdržených peněžních prostředků a musela by k financování využít například úvěr.

Grafické znázornění výše uvedeného je následující:

Závazky k 31.12.2018

Obrázek 6 Závazky k 31.12.2018 (Údaje z účetního programu společnosti; Vlastní zpracování)

Nejvyšší podíl na celkových závazcích mají ty, které se ještě nenachází po datu splatnosti – tvoří ji necelé třetina všech závazků. Ve stejném poměru jsou závazky po splatnosti 31–60 dnů a nad 90 dnů a jejich podíl je 24 %. Třetina těch závazků, které jsou po splatnosti maximálně 30 dnů, nepředstavují pro společnost riziko. Opožděné platby bývají často způsobeny tím, že dojde k pozdní evidenci faktur, jelikož k jejich účtování dochází na jednom středisku a jejich shromáždění z různých pracovišť provází relativně dlouhá doba. Některé faktury jsou již při jejich evidování po lhůtě splatnosti.

Faktury po splatnosti 90 dnů, které jsou v hodnotě zhruba 2 mil. Kč, tvoří ve většině případů závazky k několika významným dodavatelům, s nimiž má jednatel společnosti ústně vyhotovenou dohodu na delší splatnosti, která je někdy i půlroční.

9.3 Stav závazkových vztahů k dodavatelům

Společnost XY, s.r.o. měla na konci rozvahového dne závazky k 130 dodavatelům, z nichž 124 jsou tuzemští a 6 zahraniční. Společnost nakupuje především v ČR, u zahraničních dodavatelů je ve většině případů obchod oboustranný a pohledávky společnosti převyšují vlastní závazky a úhrady tak probíhají v rámci vzájemné dohody na započtení pohledávek.

Tabulka 19 Stav dodavatelů k 31.12.2018 (Údaje z účetního programu společnosti; Vlastní zpracování)

	311000	311200
Počet dodavatelů k 31.12.2018	124 (100 %)	6 (100 %)
- Počet dodavatelů, k nimž má společnost alespoň část závazků po splatnosti	110 (92 %)	4 (66 %)

Jak už bylo zmíněno závazky k zahraničním dodavatelům nepředstavují pro společnost riziko, jelikož jsou asi v 90 % uhrazeny vzájemným zápočtem. U tuzemských dodavatelů je naopak riziko velmi vysoké, protože téměř ke každému dodavateli má společnost alespoň jednu fakturu po lhůtě splatnosti. Z této skutečnosti vyplývá, že společnost trpí těžkou platební neschopností.

9.4 Analýza závazků po lhůtě splatnosti

Následující tabulka zobrazuje stav obchodních závazků vykázaných v rozvaze za jednotlivé roky.

Tabulka 20 Vývoj závazků v čase (Finanční výkazy společnosti; Vlastní zpracování)

	2014	2015	2016	2017	2018
Obchodní závazky celkem (tis. Kč)	7 269	7 630	7 670	7 604	8 215
Obchodní závazky ve lhůtě splatnosti (tis. Kč)	2 070	3 297	3 067	1 612	2 467
Obchodní závazky po lhůtě splatnosti (tis. Kč)	5 199	4 333	4 603	5 992	5 748
Podíl závazků po splatnosti	72 %	57 %	60 %	79 %	70 %

Celkové závazky vzniklé z obchodních vztahů na první pohled převyšují ve všech sledovaných letech pohledávky. Nejmenší podíl závazků po splatnosti byl v roce 2015, kdy tuto část tvořila zhruba polovina všech závazků. Naopak nejvíce závazků po splatnosti měla ÚJ v roce 2017 a to 79 % a v minulém roce se tento podíl snížil na 70 %, ale zároveň došlo k nárůstu závazků o půl milionu.

9.5 Doba obratu závazků

Ukazatel, který zjišťuje platební morálku podniku vůči svým věřitelům a stanovuje tak dobu mezi nákupem zboží nebo služby a její úhradou se nazývá doba obratu závazků. Tak jako u doby obratu pohledávek i zde platí, že čím kratší tato lhůta je, tím lépe.

Tabulka 21 Vybrané ukazatele aktivity (Finanční výkazy společnosti; Vlastní zpracování)

	2014	2015	2016	2017	2018
Závazky z obchod. vztahů (tis. Kč)	7 268	7 630	7 670	7 604	8 215
Tržby (tis. Kč)	56 467	59 052	60 588	62 917	56 065
Výkonová spotřeba (tis. Kč)	39 941	41 820	43 972	45 966	39 020
Doba obratu závazků I (dny)	46	46	45	43	52
Doba obratu závazků II (dny)	65	65	62	59	75

Konstrukce ukazatelů a výpočet poměrových ukazatelů:

Doba obratu závazků I = (krátkodobé závazky z obchodních vztahů/tržby)*360

Doba obratu závazků II = (krátkodobé závazky z obchodních vztahů/výkonová spotřeba)*360

Pro výpočet doby obratu závazků byly použity dva ukazatele. Prvním z nich je výpočet na základě podílu závazků z obchodních vztahů vůči tržbám, stejně jako u pohledávek - základna tedy zůstává stejná. Druhou možností je posouzení krátkodobých závazků vůči výkonové spotřebě, která zahrnuje náklady vynaložené na prodané zboží, spotřebovaný materiál, energie a služby.

Doba obratu závazků vypočítána na stejné základně jako u pohledávek, se pohybuje okolo 45 dnů, což značí relativně vysokou platební neschopnost, vzhledem tomu, že většina

dodavatelů poskytuje obchodní úvěr se splatností 14 dnů. Největší prodlení v platbách měla společnost v minulém roce – za své závazky platila v průměru po 52 dnech.

9.6 Analýza čistého pracovního kapitálu

Analýza ČPK (provozního kapitálu) je jedním z rozdílových ukazatelů a slouží k posouzení a řízení finanční situace podniku se zaměřením na jeho likviditu, která má významný vliv na platební schopnost podniku. Vypočítá se jako rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky a výsledkem ČPK je ta část OA, která je financována dlouhodobým kapitálem.

Tabulka 22 Vybrané rozdílové ukazatele (Finanční výkazy společnosti; Vlastní zpracování)

V tis. Kč	2014	2015	2016	2017	2018
Oběžná aktiva	22 610	24 189	22 953	24 189	22 672
Krátkodobé zá- vazky	13 784	13 953	14 078	13 874	14 068
ČPK	8 826	10 236	8 875	10 315	8 604

Ve všech sledovaných letech dosahoval provozní kapitál kladných hodnot – to vypovídá o skutečnosti, že krátkodobé závazky jsou nižší než oběžná aktiva. Ty jsou zdrojem pro financování právě těchto závazků a protože nevyšly v záporných hodnotách má ÚJ finanční rezervu, která ji určuje kolik prostředků jí zůstane po úhradě svých krátkodobých závazků. Je náročné stanovit optimální výši ČPK, pokud by totiž byla příliš vysoká, znamenalo by to, že ÚJ používá k financování své provozní činnosti dlouhodobých cizích zdrojů, případně vlastních zdrojů. Společnost dosáhla největšího finančního polštáře v roce 2017 a to ve výši 10,3 mil. Kč, což znamená, že má dostatek zdrojů na financování krátkodobých závazků a ještě jí zůstalo do úspory přes 10 mil. Kč.

10 ŘÍZENÍ POHLEDÁVEK PO SPLATNOSTI

Řízením pohledávek po splatnosti je pověřen ekonom společnosti, který provádí kontrolu evidovaných pohledávek a aplikuje následující kroky k jejich řízení.

10.1 Tisk sestavy pohledávek a závazků

Prvním krokem, který vede ke zjištění zda ÚJ eviduje pohledávky po datu splatnosti, je tisk sestavy pohledávek a závazků v účetním programu, který se provádí pravidelně. Na základě takové sestavy jsou připraveny podklady, podle kterých se vyhodnocují pohledávky, které byly již splatné.

10.2 Možnost vzájemného zápočtu

V případě, kdy jsou zjištěny pohledávky po splatnosti za odběratelem, prověří účetní, zda je možné provést vzájemný zápočet. Zde nastávají dvě možnosti:

- a) **Dohoda je možné** – ideálním stavem je situace, kdy si ÚJ dluží vzájemně a toto plnění je možné vzájemné započíst. To vede ke snížení dluhu a zákazník je spolu se zápočtem vyzván k úhradě rozdílové částky.
- b) **Dohoda není možná** - viz. další krok

10.3 Vzájemný zápočet není proveditelný

Pokud zápočet není možný, bere se v potaz, zda se jedná o zákazníky, s nimiž společnost spolupracovala i v minulosti nebo zákazníky nové:

- a) **Stálí zákazníci** – u těchto zákazníků se ve většině případů jedná o opomenutí platby, a proto jsou kontaktováni telefonicky nebo E-mailem a vyzváni k úhradě dlužné částky. Na základě této žádosti ve většině případů dojde k zaplacení pohledávky.
- b) **Noví zákazníci** – zde už je situace komplikovanější, protože společnost nezná minulost těchto klientů a není schopná určit jejich bonitu a solventnost. Ti jsou prvně telefonicky kontaktováni – pokud na telefon reagují, ÚJ zjišťuje důvod, který vede k neplnění dluhu. Jedním z možných důvodů je skutečnost, že klient nachází závady, které mu brání v plnění (například závada na dodaném zboží či poskytnuté službě) a

ÚJ vyhodnotí situaci a podnikne kroky k jejímu vyřešení (odstranění závad, poskytnutí slevy apod.) na základě, kterých je zákazník opětovně vyzván k úhradě dlužné částky. Pokud tak opětovně neučiní, je na něj podána žaloba.

Pokud se při opakovaných pokusech nedaří dlužníka telefonicky zastihnout, zasílá ÚJ upomínku písemnou, která se posílá doporučeně. Pokud zákazník ani na tuto výzvu nereaguje, je mu zaslaná výzva prostřednictvím smluvené advokátní kanceláře, kterou společnost kontaktovala a ta dlužníkovi stanoví náhradní termín k úhradě dluhu (ten bývá zpravidla 7 dnů). Jestliže zákazník na tuto výzvu zareaguje a dlužnou částku zaplatí, je možnost uzavření dohody o zástavě věci, která je zajišťovacím prostředkem pohledávky. V opačném případě, kdy dlužník nereaguje, si ÚJ ověří jeho existenci prostřednictvím dostupných prostředků (ARES, justice) a podá na něj žalobu nebo podá návrh na vydání platebního rozkazu (detailně rozebráno v teoretické části práce). Pokud nereaguje z důvodu, že byl zrušen nebo zemřel, dochází k jednorázovému odpisu takové pohledávky (daňově nebo účetně).

10.3.1 Podání žaloby, žádost o vydání platebního příkazu

Jak bylo uvedeno výše – pokud není slíbený dluh uhrazen nebo zákazník na výzvy k úhradě nereaguje, dochází k situaci, kdy má společnost dvě možnosti uplatnění svého nároku na peněžité plnění – podání žádosti o vydání elektronického platebního rozkazu (pokud není nárokováná částka vyšší než 1 mil. Kč), které je pro ÚJ efektivnější z důvodů nižších soudních poplatků a vzhledem k rychlejšímu průběhu nebo podání běžné žaloby. Výsledkem soudního řízení je rozsudek jménem České republiky, který nabyde platnosti a dochází k vydání exekučního titulu (soudní cestou nebo jednáním stran u notáře) na základě, kterého je zahájena exekuce (na nemovitý nebo movitý majetek, případně na duševní vlastnictví dlužníka).

Společnost postupuje v případě řízení pohledávek po splatnosti v pořádku a v souladu se zákonem. I přesto, že je toto řízení v pořádku, jedná se až o poslední krok v řešení pohledávek a společnost XY by se měla více zaměřit na pohledávky, ještě před jejich splatností a eliminovat tak pohledávky po splatnosti, které jsou soudně vymáhány.

11 OPRAVNÉ POLOŽKY A ODPISY

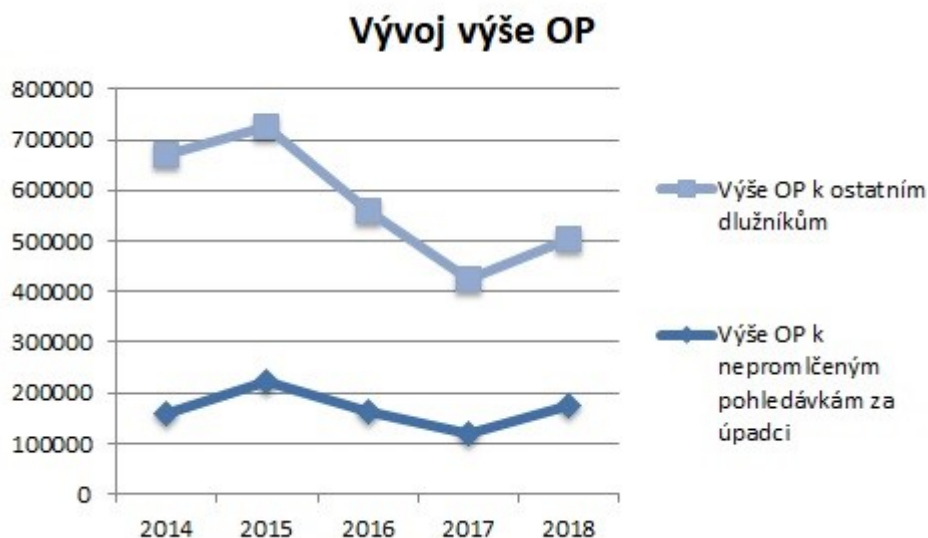
Následující kapitola se zaměří především na aktuální stav saldokonta a bude zkoumat existenci pohledávek, ke kterým je možné vytvořit opravné položky a snížit tak základ daně, čímž by podnik získal úsporu na dani z příjmu PO. Opravné položky slouží k přechodnému snížení hodnoty a mohou být tvořené účetní (daňové neúčinné) a zákonné, kterých společnost využívá v první řadě. Na základě pokladů bylo zjištěno, že ÚJ použila účetní OP pouze 1 x a to v minulém roce.

Analytické účty k evidenci opravných položek zobrazuje následující tabulka:

Tabulka 23 Analytické účty k OP (Účetní program společnosti; Vlastní zpracování)

Číslo účtu	Název účtu	Zákonná úprava
391.000	OP vznik do 12/2013	§8a ZoR– Zákonné OP k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31.12.1994
391.100	OP vznik od 1/2014	§8a ZoR – Zákonné OP k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31.12.1994
391.200	OP do 30 000 Kč	§8c ZoR – Zákonné opravné položky k pohledávkám do 30 000 Kč
391.800	OP k pohledávkám	§55 vyhlášky k ZoÚ
558.000	Tvorba zákonných OP	
559.000	Tvorba účetních OP	
546.100	Odpis nedobytné pohledávky - daňově	
546.900	Odpis nedobytné pohledávky - daňově	

ÚJ v příloze k ÚZ uvádí výši OP ke konci rozvahového dne a tyto položky rozděluje na dvě části a to OP k nepromlčeným pohledávkám za úpadci a OP k ostatním dlužníkům. Jejich vývoj v jednotlivých letech je graficky vyjádřen následovně:

Obrázek 7 Vývoj OP v letech 2014-2018 (Finanční výkazy společnosti; Vlastní zpracování)

Co se týká zákonných opravných položek, zde společnosti nelze nic vytknout - vytváří je poctivě v souladu se ZoR. Při kontrole saldokonta k 31.03.2019 nebyly nalezeny žádné pohledávky, ke kterým by mohly být vytvořeny tyto daňově účinné OP. Kde by naopak mohla být provedená náprava jsou účetní opravné položky, které společnost nevytváří (pouze jednou) a je tak v rozporu s §25 ZoÚ, který ukládá povinnost oceňování majetku ke konci rozvahového dne a brát v úvahu jejich možná rizika a ztráty. U pohledávek, které nasvědčují tomu, že nebudou uhrazeny, by měly mít přechodné snížení hodnoty, kterého společnost dosáhne právě vytvořením účetních OP a dodrží tak princip opatrnosti a zásadu věrného

zobrazení. O účetních OP by měla společnost účtovat a vytvořit k ní vhodnou vnitropodnikovou směrnici.

Odpisem pohledávek se rozumí trvalé snížení hodnoty, které je nevratné a stejně jako OP může mít a nemusí daňový dopad.

Účetně společnost odepisuje převedším tyto pohledávky:

- Náklady na její vymožení by převýšily výnos z vymožení
- Nedobytné nebo promlčené
- Na základě pravomocného usnesení soudu

Účetně odepsané pohledávky společnost nadále sleduje na podrozvahových účtech.

11.1 Dopad na VH v jednotlivých letech

Hodnotu vytvořených OP v jednotlivých letech byli zjištěny z údajů uvedených v příloze ÚJ. Následující tabulka zobrazuje vliv daňových OP v jednotlivých letech a jejich úsporu na dani z příjmu PO.

Tabulka 24 Dopad tvorby OP v letech 2014-2018

	Výše vytvořených OP (tis. Kč)	Snížení ZD (tis. Kč)
2014	672	-128
2015	728	-138
2016	558	-106
2017	425	-81
2018	503	-96

12 DOPORUČENÍ NA ZLEPŠENÍ STÁVAJÍCÍHO STAVU

Na základě zjištěných údajů týkajících se pohledávek a závazků z obchodních vztahů, které byly tématem této bakalářské práce, bylo zjištěno několik nedostatků, které budou následovně vymezeny a budou doporučeny návrhy pro jejich nápravu.

Společnost eviduje vysoký podíl pohledávek po lhůtě splatnosti, což ji samotnou staví do pozice dlužníka, který je v prodlení se svými úhradami. Na základě šetření bylo zjištěno, že pohledávkám po splatnosti se věnuje především ekonom společnosti, ale pohledávky jsou často již dlouho po lhůtě splatnosti. Zde navrhuji vytvoření vnitropodnikové směrnice týkající se pohledávek následovně:

- 1. V každém ze 4 středisek určit zodpovědnou osobu, která min. 1x měsíčně provede kontrolu u svých vydaných faktur a odběratelů, které budou s platbou v prodlení telefonicky upomene.*
- 2. Na konci měsíce každé středisko předá podklady hlavnímu ekonomovi, ve kterých bude již jasně vyznačeno, kteří dlužníci byli kontaktováni a ani na základě urgency své závazky nezaplatili. Bude mít tak v rukou sestavy s konkrétními dlužníky, kterým již rozešle písemné upomínky a urychlí se proces vymáhání pohledávek po splatnosti.*

Tento postup povede k výrazné časové úspoře a pohledávky po splatnosti budou řešeny co nejdříve, což je východisko pro dřívější obdržení peněžních prostředků. Pokud se bude společnosti dařit inkasovat dříve, sama si tak zajistí lepší platební morálku a své závazky bude platit dříve, a ne až několik dnů po termínu.

Následné řízení pohledávek po splatnosti a jejich vymáhání má společnost jasně daný postup, který dodržuje a nelze ji nic vytknout. Mnoho pohledávek se do prodlení dostává ze statutu nových zákazníků, u nichž by měla být prověřena jejich bonita a platební schopnost. Na základě zjištěných informací společnost nevyužívá zajišťovací nástroje, přitom některé z nich jsou v praxi velmi obvyklé. I přesto, že má na faktuře uvedeno, že v případě nedodržení lhůty splatnosti si bude účtovat úrok za každý den prodlení, této možnosti vůbec nevyužívá. Především u větších zakázek (ty bývají zejména u zakázkových oprav automobilů) by měla bezpodmínečně vyžadovat částečnou zálohu, na základě které bude služba provedena. U stálých zákazníků by společnost mohla nabídnout jako motivační prostředek skonto, jakožto slevu na další vydanou fakturu, v případě včasné úhrady stávajících závazků odběratelů.

Další bodem pro zlepšení jsou opravné položky. Ty zákonně společnost vytváří v pořádku vždy ke konci účetního období v rámci inventarizace, kdy musí uvést účetnictví do takového stavu, aby účetní závěrka podala věrný a poctivý obraz. Problém nastává u opravných položek účetních, ty totiž společnost nevytváří a i když na konci kalendářního období existují pohledávky, na které sice není možné aplikovat daňové účinné OP, ale zásada opatrnosti ukládá účetním jednotkám povinnost tvorby účetních OP, u kterých existuje pochybnost, že nedojde k jejich zaplacení a společnost se tak dostává do rozporu se zákonem. Vnitropodniková směrnice k účetním OP by mohla vypadat následovně:

Společnost XY, s.r.o. tvoří účetní opravné položky na základě následujících skutečností:

- 1. U pohledávek, které jsou po splatnosti v rozmezí 6-12 měsíců se vytvoří OP ve výši 50 % jmenovité hodnoty neuhrazené pohledávky*
- 2. U pohledávek, které jsou po splatnosti v rozmezí 12-18 měsíců se vytvoří OP ve výši 75% jmenovité hodnoty neuhrazené pohledávky*
- 3. U pohledávek, které jsou po splatnosti v rozmezí více než 18 měsíců se vytvoří OP ve výši 100% jmenovité hodnoty neuhrazené pohledávky*

Maximální výše OP může být vytvořena do hodnoty, která není kryta zákonnou OP podle ZoR. Tvorba těchto OP je zaúčtována jako 559/391 a její zrušení 391/559, přičemž nákladový účet 559 je daňově neúčinný a neovlivňuje ZD.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce byla analýza pohledávek a závazků z obchodních vztahů a jejich dopad výsledkem hospodaření. Toto téma jsem si vybrala, protože je aktuální pro mnoho společností na trhu, stejně jako pro tu, která byla v rámci této práce analyzována.

Práce byla rozdělena na teoretickou a praktickou. Teoretická část byla zpracována podle odborné literatury, právních norem a dostupných internetových zdrojů a obsahovala pět základních částí v nichž vymezila pojmy týkající se pohledávek od jejich vzniku, přes zajišťovací nástroje až po samotné řízení pohledávek a také závazky. Literární rešerše byla zpracována tak, aby byla kvalitním podkladem a východiskem pro zpracování analytické části.

V praktické části byly následně aplikovány teoretické poznatky. Než bylo přistoupeno k samotným pohledávkám a závazkům, byla provedena stručná majetková a finanční analýza, která sloužila k posouzení celkové stability podniku a zjištění, jak si pohledávky stojí na celkové struktuře majetku. Na pohledávky bylo přihlédnuto především z pohledu jejich splatnosti, kdy byl zjištěný nejvyšší podíl pohledávek po splatnosti 90 a více dnů. Na základě této skutečnosti byl doporučený postup v předešlé části práce, který by měl podnik aplikovat, aby došlo k eliminaci těchto pohledávek. Z časového hlediska byl analyzován vývoj pohledávek za období 2014-2018, především jejich výše, podíl pohledávek po lhůtě splatnosti na celkových pohledávkách a doba jejich obratu v jednotlivých letech. Podobně jako pohledávky byly analyzovány i závazky společnosti. Stejně jako u pohledávek i zde tvoří nejvyšší podíl těch závazků, které jsou po splatnosti více než 90 dnů. V porovnání s pohledávkami měla společnost na konci rozvahového dne minulého roku v převaze své závazky, které byly vyšší o 3 mil. Kč, z čehož vyplývá, že společnost je předlužená.

V závěrečném doporučení bylo společnosti navrženo vytvoření vnitropodnikových směrnic, týkajících se řízení pohledávek před jejich splatnosti. Ty mají vysoký podíl a i přesto, že společnosti vzniká povinnost za každou vystavenou fakturu, která je účtována do výnosů zahrnout do základu daně i přesto, že ještě neinkasovala za své pohledávky. Další návrh se týkal opravných položek. Zákonné společnost vytváří správně, proto nebylo potřeba návrhu, který by upozornil na možnou úsporu na dani. Společnost neúčtuje o opravných položkách účetních, které sice nemají vliv na výsledek hospodaření, ale jejich povinnost ukládá Zákon o účetnictví.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BAŘINOVÁ, Dagmar a Iveta VOZŇÁKOVÁ, 2007. Pohledávky: právně, daňově, účetně. 3., rozš. vyd. Praha: Grada, Finance pro praxi. ISBN 978-80-247-1816-3.

BRYCHTA, Ivan, 2018. Účetnictví podnikatelů 2018, Praha: Wolters Kluwer, 544 s. ISBN 978-80-7552-989-3.

CHALUPA, Rostislav et al., 2017. Abeceda účetnictví pro podnikatele 2017, Olomouc: ANAG, 488 s. ISBN 978-80-7554-068-3.

MARKOVÁ, Hana, 2017. Daňové zákony 2018: úplná znění platná k 1.1.2018. 28., vydání. Praha: Grada, 288 s. ISBN 978-80-271-0766-7.

NOVOTNÝ, Pavel, 2018. Účetnictví pro úplné začátečníky 2018. Praha: Grada, 208 s. ISBN 978-80-271-0870-1.

NOVOTNÝ, Petr et al., 2017. Smluvní právo. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada, 232 s. ISBN 978-80-271-0609-7.

PILAŘOVÁ, Ivana, 2018. Účetní a daňové případy řešené v s.r.o. 6. vydání. Praha: Wolters Kluwer, s. 197. ISBN 978-80-7598-022-9.

PILÁTOVÁ, Jana a Jaroslav RICHTER, 2011. Pohledávky a jejich řešení v podnikové praxi: praktická řešení a vzory, daňová a účetní problematika, vybraná související ustanovení. 2. vyd. Olomouc: ANAG, 120 s. ISBN 978-80-7263-678-5.

ROBINSON, Thomas R., 2015. International financial statement analysis. Third edition. Hoboken, N.J.: John Wiley, 1072 s. ISBN 978-1-119-02975-5.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ, 2016. Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 288 s. ISBN 978-80-271-0048-4.

Elektronické zdroje

České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášek č. 500/2002 Sb., č. 501/2002 Sb., č. 502/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů [online]. ©2018 [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/ucetnictvi-a-ucetnictvi-statu/ucetnictvi-podnikatele-a-neziskoveho-sek/ceske-ucetni-standardy-pro-podnikatele-a/2018/ceske-ucetni-standardy-pro-ucetni-jednot-30742>

Hlavní rozdíl mezi IFRS a českými předpisy | IFRS v praxi [online]. ©2018 [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.du.cz/oncifrs/onb/33/hlavni-rozdil-mezi-ifrs-a-ceskymi-predpisy-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EueQyFtLyEm7v7JZuKc8kxE41OyNFIXTrQ/>

Jak vymáhat pohledávky | BusinessInfo.cz [online]. ©2018 [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/jak-vymahat-pohledavky-ppbi-55880.html#!&chapter=1>

Jaká může být smluvní pokuta a co už je nepřiměřené? - Měsíc.cz [online]. ©2019 [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/jaka-muze-byt-smluvni-pokuta-a-co-uz-je-neprimerene/>

MARTIŠKOVÁ, Vlasta. *Odpis pohledávky | Daně, účetnictví, právo, práce a mzdy pro profesionály* [online]. ©2017 [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: https://www.du.cz/33/odpis-pohledavky-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Emsy4iYjEZCSO_S3oCjcbp8/

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, 2014-2018. Panorama zpracovatelského průmyslu ČR. [online]. [cit. 2019-05-08] Dostupné z: <https://www.mpo.cz//cz/panorama-interaktivni-tabulka.html>

Podmínky započtení pohledávek dle Nového občanského zákoníku | epravo.cz [online]. ©2014 [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/podminky-zapocteni-pohledavek-dle-noveho-obcanskeho-zakoniku-95745.html>

Portál POHODA [online]. ©2019 [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/dohadne-ucty-aktivni-a-nbsp;pasivni/>

ŠPERKOVÁ, Kateřina. *Uznání dluhu v nové právní úpravě | epravo.cz* [online]. ©2015 [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/uznani-dluhu-v-nove-pravni-uprave-97115.html>

Účtování.net - Účetnictví jasně a srozumitelně [online]. ©2010-2019 [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/>

ZDRAŽIL, Tomáš. *Zánik pohledávky : ŘEŠENÍ POHLEDÁVEK* [online]. ©2011 [cit. 2019-05-08]. Dostupné z: <https://pomocspohledavkami.webnode.cz/o-pohledavkach/zanik-pohledavky/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČÚS České účetní standardy

ÚJ Účetní jednotka

ÚZ Účetní závěrka

MFČR Ministerstvo financí České republiky

OP Opravná položka

OZ Zákon 89/2012 Sb., občanský zákoník

VK Vlastní kapitál

ZDPH Zákon 235/2004 Sb. o daní z přidané hodnoty

ZoK Zákon 90/2012 Sb. o obchodních korporacích

ZoÚ Zákon 563/1991 Sb. o účetnictví

ZoR Zákon 593/1992 Sb. o rezervách pro zjištění základu daně z příjmu

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Účtování pohledávek	16
Obrázek 2 Účtování závazků z obchodních vztahů	39
Obrázek 3 Organizační struktura společnosti	43
Obrázek 4 Vývoj VH běžného období	50
Obrázek 5 Pohledávky k 31.12.2018	53
Obrázek 6 Závazky k 31.12.2018	60
Obrázek 7 Vývoj OP v letech 2014-2018	67

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Rozdělení pohledávek	18
Tabulka 2 Účtování vzniku a zrušení OP	19
Tabulka 3 Výše vytvoření OP k pohledávkám	21
Tabulka 4 Výše vytvoření OP k pohledávkám vzniklým po 1.1.2014.....	22
Tabulka 5 Poskytnuté zálohy	25
Tabulka 6 Účtování nároku na odpočet DPH	25
Tabulka 7 Účtování dohadného účtu	26
Tabulka 8 Jednoduchá a složitá výzva k plnění	34
Tabulka 9 Přehled o vývoji počtu zaměstnanců v letech 2013-2018	44
Tabulka 10 Vybrané položky aktiv společnosti XY, s.r.o.	46
Tabulka 11 Horizontální a vertikální analýza majetkové struktury podniku	47
Tabulka 12 Vybrané položky pasiv společnosti XY, s.r.o.	48
Tabulka 13 Vertikální a horizontální analýza finanční struktury podniku	49
Tabulka 14 Struktura pohledávek k 31.12.2018.....	53
Tabulka 15 Stav odběratelů k 31.12.2018	55
Tabulka 16 Stav pohledávek po splatnosti a vývoj OP v letech 2014-2018	56
Tabulka 17 Vybrané ukazatelé aktivity	57
Tabulka 18 Stav dodavatelů k 31.12.2018	59
Tabulka 19 Stav dodavatelů k 31.12.2018	61
Tabulka 20 Vývoj závazků v čase	61
Tabulka 21 Vybrané ukazatelé aktivity.....	62
Tabulka 22 Vybrané rozdílové ukazatele	63
Tabulka 23 Analytické účty k OP	66
Tabulka 24 Dopad tvorby OP v letech 2014-2018.....	68

SEZNAM PŘÍLOH

P I Rozvahy společnosti 2014-2018

PŘÍLOHA P I: ROZVAHY SPOLEČNOSTI 2014-2018

Rožvaha ÚČ POD 1-01

ROZVAHA v plném rozsahu k 31.12.2015
(v celých tisících Kč)

Č.ř.	IKF	Rok	Měsíc	IČO
01	8 0 1 0 9 5	2015		

Označení	A K T I V A	Řád	Běžné účetní období			Minule
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
a	b	c	1	2	3	4
AKTIVA CELKEM		1	61407	-27470	33937	32107
A. Pohledávky za upsaný vlastní kapitál		2	0	0	0	0
B. Dlouhodobý majetek		3	36272	-26758	9514	9307
B.I. Dlouhodobý nehmotný majetek		4	399	-399	0	8
B.I. 1. Zřizovací výdaje		5	0	0	0	0
2. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje		6	0	0	0	0
3. Software		7	225	-225	0	8
4. Ocenitelná práva		8	175	-175	0	0
5. Goodwill (+/-)		9	0	0	0	0
6. Jiný dlouhodobý nehmotný majetek		10	0	0	0	0
7. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek		11	0	0	0	0
8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek		12	0	0	0	0
B.II. Dlouhodobý hmotný majetek		13	35873	-26358	9515	9299
B.II. 1. Pozemky		14	2448	0	2448	2448
2. Stavby		15	17551	-11547	6004	6615
3. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí		16	15874	-14811	1063	236
4. Pěstitelské celky trvalých porostů		17	0	0	0	0
5. Základní stádo a tažná zvířata		18	0	0	0	0
6. Jiný dlouhodobý hmotný majetek		19	0	0	0	0
7. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek		20	0	0	0	0
8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek		21	0	0	0	0
9. Oceňovací rozdíl k nabytému majetku (+/-)		22	0	0	0	0
B.III. Dlouhodobý finanční majetek		23	0	0	0	0
B.III.1. Podíly v ovládaných a řízených osobách		24	0	0	0	0
2. Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem		25	0	0	0	0
3. Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly		26	0	0	0	0
4. Půjčky a úvěry - ovládající a fidejci osoba, podstatný vliv		27	0	0	0	0
5. Jiný dlouhodobý finanční majetek		28	0	0	0	0
6. Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek		29	0	0	0	0
7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek		30	0	0	0	0

Označení	A K T I V A	Řád	Běžné účetní období			Minule
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
a	b	c	1	2	3	4
C.	Oběžná aktiva	31	24902	-713	24189	22610
C.I.	Zásoby	32	16133	0	16133	14408
C.I. 1.	Materiál	33	6638	0	6638	5847
	2. Nedokončená výroba a polotovary	34	0	0	0	0
	3. Výrobky	35	882	0	882	728
	4. Zvířata	36	0	0	0	0
	5. Zboží	37	8613	0	8613	7832
	6. Poskytnuté zálohy na zásoby	38	0	0	0	0
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	39	0	0	0	0
C.II. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	40	0	0	0	0
	2. Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	41	0	0	0	0
	3. Pohledávky - podstatný vliv	42	0	0	0	0
	4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdru	43	0	0	0	0
	5. Dlouhodobé poskytnuté zálohy	44	0	0	0	0
	6. Dohadné účty aktivní	45	0	0	0	0
	7. Jiné pohledávky	46	0	0	0	0
	8. Odložená daňová pohledávka	47	0	0	0	0
C.III.	Krátkodobé pohledávky	48	6451	-713	5738	6499
C.III.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	49	6102	-713	5389	6169
	2. Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	50	0	0	0	0
	3. Pohledávky - podstatný vliv	51	0	0	0	0
	4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdru	52	0	0	0	0
	5. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	53	0	0	0	0
	6. Stát - daňové pohledávky	54	68	0	68	4
	7. Krátkodobé poskytnuté zálohy	55	248	0	248	327
	8. Dohadné účty aktivní	56	33	0	33	0
	9. Jiné pohledávky	57	0	0	0	0
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	58	2318	0	2318	1702
C.IV. 1.	Peníze	59	1050	0	1050	1258
	2. Účty v bankách	60	1267	0	1267	445
	3. Krátkodobé cenné papíry a podíly	61	0	0	0	0
	4. Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	62	0	0	0	0
D.I.	Časové rozlišení	63	233	0	233	191
D.I. 1.	Náklady příštích období	64	224	0	224	181
	2. Komplexní náklady příštích období	65	0	0	0	0
	3. Příjmy příštích období	66	8	0	8	10

Označení	P A S I V A	Řád	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období
a	b	c	5	6
PASIVA CELKEM		67	33937	32107
A. Vlastní kapitál		68	18552	17230
A.I. Základní kapitál		69	120	120
A.I. 1. Základní kapitál		70	120	120
2. Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (+/-)		71	0	0
3. Změny základního kapitálu (+/-)		72	0	0
A.II. Kapitálové fondy		73	0	0
A.II. 1. Emisní ážio		74	0	0
2. Ostatní kapitálové fondy		75	0	0
3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)		76	0	0
4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách (+/-)		77	0	0
5. Vypořádání rozdílů z přeměn společnosti		78	0	0
6. Rozdíly z ocenění při přeměnách společnosti		79	0	0
A.III. Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku		80	147	147
A.III.1. Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond		81	47	47
2. Statutární a ostatní fondy		82	100	100
A.IV. Výsledek hospodaření minulých let		83	16963	16125
A.IV. 1. Nerozdělený zisk minulých let		84	16963	16125
2. Neuhrazená ztráta minulých let (-)		85	0	0
3. Jiný výsledek hospodaření minulých let		86	0	0
A.V. Hospodářský výsledek běžného účetního období (+/-)		87	1322	838
B. Cizí zdroje		88	15385	14877
B.I. Rezervy		89	0	0
B.I. 1. Rezervy dle zvláštních právních předpisů		90	0	0
2. Rezerva na důchody a podobné závazky		91	0	0
3. Rezerva na daň z příjmů		92	0	0
4. Ostatní rezervy		93	0	0
B.II. Dlouhodobé závazky		94	1196	620
B.II. 1. Závazky z obchodních vztahů		95	0	0
2. Závazky - ovládací a řídicí osoba		96	0	0
3. Závazky - podstatný vliv		97	0	0
4. Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení		98	0	0
5. Dlouhodobé přijaté zálohy		99	0	0
6. Vydané dluhopisy		100	0	0
7. Dlouhodobé směnky k úhradě		101	0	0
8. Dohadné účty pasivní		102	0	0
9. Jiné závazky		103	1196	620
10. Odložený daňový závazek		104	0	0

Označení	P A S I V A	Řád	Stav v běžném	Stav v minulém
a	b	c	účetním období	účetním období
			5	6
B.III. Krátkodobé závazky		105	9175	8851
B.III.1. Závazky z obchodních vztahů		106	7630	7268
2. Závazky - ovládací a řídicí osoba		107	357	356
3. Závazky - podstatný vliv		108	0	0
4. Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení		109	90	90
5. Závazky k zaměstnancům		110	444	371
6. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění		111	440	401
7. Stát - daňové závazky a dotace		112	-36	0
8. Krátkodobé přijaté zálohy		113	0	0
9. Vydané dluhopisy		114	0	0
10. Dohadné účty pasivní		115	240	355
11. Jiné závazky		116	11	10
B.IV. Bankovní úvěry a výpomoci		117	5014	5406
B.IV. 1. Bankovní úvěry dlouhodobé		118	236	473
2. Krátkodobé bankovní úvěry		119	4778	4933
3. Krátkodobé finanční výpomoci		120	0	0
C.I. Časové rozlišení		121	0	0
C.I. 1. Výdaje příštích období		122	0	0
2. Výnosy příštích období		123	0	0

Sestaveno dne: 06.04.2016	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky	Předmět podnikání
	Poznámka

minimální závazný výčet
informací podle vyhlášky
č. 500/2002 Sb., ve znění
pozdějších předpisů

ROZVAHA
v plném rozsahu

ke dni 31.12.2016

v celých tisících Kč

IČ

Jméno a příjmení, osobní firma nebo jiný
název účetní jednotky

Sídlo nebo bydliště účetní jednotky a místo
podnikání liší-li se od bydliště

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. obdob
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM	1	61303	28261	33042	33973
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	2	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek	3	37599	27702	9897	9515
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	4	225	225	0	0
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	5	0	0	0	0
2.	Ocenitelná práva	6	225	225	0	0
2.1.	Software	7	225	225	0	0
2.2.	Ostatní ocenitelná práva	8	0	0	0	0
3.	Goodwill	9	0	0	0	0
4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	10	0	0	0	0
5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý a nedokončený	11	0	0	0	0
5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	12	0	0	0	0
5.2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	13	0	0	0	0
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	14	37375	27478	9897	9515
1.	Pozemky a stavby	15	19999	12125	7874	8452
1.1.	Pozemky	16	2448	0	2448	2448
1.2.	Stavby	17	17551	12125	5426	6004
2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	18	16145	15353	792	1062
3.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	19	0	0	0	0
4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	20	0	0	0	0
4.1.	Pěstitelské celky trvalých porostů	21	0	0	0	0
4.2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny	22	0	0	0	0
4.3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	23	0	0	0	0
5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý a nedokončený	24	1231	0	1231	0
5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	25	0	0	0	0
5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	26	1231	0	1231	0

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	27	0	0	0	0
1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba	28	0	0	0	0
2.	Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba	29	0	0	0	0
3.	Podíly - podstatný vliv	30	0	0	0	0
4.	Zápůjčky a úvěry - podstatný vliv	31	0	0	0	0
5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	32	0	0	0	0
6.	Zápůjčky a úvěry - ostatní	33	0	0	0	0
7.	Ostatní dlouhotrvající finanční majetek	34	0	0	0	0
7.1.	Jiný dlouhotrvající finanční majetek	35	0	0	0	0
7.2.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	36	0	0	0	0
C.	Oběžná aktiva	37	23511	558	22953	24226
C.I.	Zásoby	38	16250	0	16250	16133
1.	Materiál	39	7961	0	7961	6638
2.	Nedokončená výroba a polotovary	40	0	0	0	0
3.	Výrobky a zboží	41	8289	0	8289	9495
3.1.	Výrobky	42	856	0	856	882
3.2.	Zboží	43	7433	0	7433	8613
4.	Miada a ostatní zvířata a jejich skupiny	44	0	0	0	0
5.	Poskytnuté zálohy na zásoby	45	0	0	0	0
C.II.	Pohledávky	46	6580	558	6022	5775
1.	Dlouhodobé pohledávky	47	0	0	0	0
1.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	48	0	0	0	0
1.2.	Pohledávky - ovládající nebo ovládaná osoba	49	0	0	0	0
1.3.	Pohledávky - podstatný vliv	50	0	0	0	0
1.4.	Odložená daňová pohledávka	51	0	0	0	0
1.5.	Pohledávky - ostatní	52	0	0	0	0
5.1.	Pohledávky za společníky	53	0	0	0	0
5.2.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	54	0	0	0	0
5.3.	Dohadné účty aktivní	55	0	0	0	0
5.4.	Jiné pohledávky	56	0	0	0	0

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
2.	Krátkodobé pohledávky	57	6580	558	6022	5775
2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů	58	6385	558	5827	5389
2.2.	Pohledávky - ovládající nebo ovládaná osoba	59	0	0	0	0
2.3.	Pohledávky - podstatný vliv	60	0	0	0	0
2.4.	Pohledávky - ostatní	61	195	0	195	386
4.1.	Pohledávky za společníky	62	0	0	0	0
4.2.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	63	0	0	0	0
4.3.	Stát - daňové pohledávky	64	69	0	69	104
4.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	65	126	0	126	248
4.5.	Dohadné účty aktivní	66	0	0	0	33
4.6.	Jiné pohledávky	67	0	0	0	0
C.III.	Krátkodobý finanční majetek	68	0	0	0	0
1.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	69	0	0	0	0
2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek	70	0	0	0	0
C.IV.	Peněžní prostředky	71	681	0	681	2318
1.	Peněžní prostředky v pokladně	72	355	0	355	1050
2.	Peněžní prostředky na účtech	73	326	0	326	1267
D.	Časové rozlišení aktiv	74	193	0	193	233
1.	Náklady příštích období	75	163	0	163	224
2.	Komplexní náklady příštích období	76	0	0	0	0
3.	Příjmy příštích období	77	30	0	30	8

Označení	PASIVA	Číslo řádku	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období
a	b	c	5	6
	PASIVA CELKEM	78	33042	33973
A.	Vlastní kapitál	79	18176	18552
A.I.	Základní kapitál	80	120	120
1.	Základní kapitál	81	120	120
2.	Vlastní podíly (-)	82	0	0
3.	Změny základního kapitálu	83	0	0
A.II.	Ážio a kapitálové fondy	84	0	0
1.	Ážio	85	0	0
2.	Kapitálové fondy	86	0	0
2.1.	Ostatní kapitálové fondy	87	0	0
2.2.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	88	0	0
2.3.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací	89	0	0
2.4.	Rozdíly z přeměn obchodních korporací	90	0	0
2.5.	Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací	91	0	0
A.III.	Fondy ze zisku	92	147	147
1.	Ostatní rezervní fondy	93	47	47
2.	Statutární a ostatní fondy	94	100	100
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let	95	18285	16963
1.	Nerozdělený zisk minulých let	96	18285	16963
2.	Neuhrazená ztráta minulých let (-)	97	0	0
3.	Jiný výsledek hospodaření minulých let	98	0	0
A.V.	Hospodářský výsledek běžného účetního období (+/-)	99	-376	1322
A.VI.	Rozhodnuto o zálohách na výplatu podílu ze zisku	100	0	0
B.+C.	Gříz zdroje	101	14866	15421
B.	Rezervy	102	0	0
1.	Rezerva na důchody a podobné závazky	103	0	0
2.	Rezerva na daň z příjmů	104	0	0
3.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	105	0	0
4.	Ostatní rezervy	106	0	0

Označení	PASIVA	Číslo řádku	Stav v běžném účetním období	Stav v minulém účetním období
a	b	c	5	6
C.	Závazky	107	14866	15421
C.I.	Dlouhodobé závazky	108	788	1523
1.	Vydané dluhopisy	109	0	0
1.1.	Vyměnitelné dluhopisy	110	0	0
1.2.	Ostatní dluhopisy	111	0	0
2.	Závazky k úvěrovým institucím	112	0	236
3.	Dlouhodobé přijaté zálohy	113	0	0
4.	Závazky z obchodních vztahů	114	0	0
5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	115	0	0
6.	Závazky - ovládající nebo ovládaná osoba	116	0	0
7.	Závazky - podstatný vliv	117	0	0
8.	Odložený daňový závazek	118	0	0
9.	Závazky - ostatní	119	788	1286
9.1.	Závazky ke společníkům	120	0	90
9.2.	Dohadné účty pasivní	121	0	0
9.3.	Jiné závazky	122	788	1196
C.II.	Krátkodobé závazky	123	14078	13898
1.	Vydané dluhopisy	124	0	0
1.1.	Vyměnitelné dluhopisy	125	0	0
1.2.	Ostatní dluhopisy	126	0	0
2.	Závazky k úvěrovým institucím	127	4980	4778
3.	Krátkodobé přijaté zálohy	128	0	0
4.	Závazky z obchodních vztahů	129	7670	7630
5.	Dlouhodobé směnky k úhradě	130	0	0
6.	Závazky - ovládající nebo ovládaná osoba	131	0	0
7.	Závazky - podstatný vliv	132	0	0
8.	Závazky - ostatní	133	1427	1491
8.1.	Závazky ke společníkům	134	0	0
8.2.	Krátkodobé finanční výpomoci	135	0	0
8.3.	Závazky k zaměstnancům	136	801	801
8.4.	Závazky ze sociálního a zdravotního pojištění	137	442	440
8.5.	Stát - daňové závazky a dotace	138	0	0
8.6.	Dohadné účty pasivní	139	175	240
8.7.	Jiné závazky	140	9	11
D.	Časové rozlišení	141	0	0
1.	Výdaje příštích období	142	0	0
2.	Výnosy příštích období	143	0	0

Sestaveno dne: 04.04.2017

Právní forma účetní jednotky:

Předmět podnikání:

Podpisový záznam:

Upozornění: Opis pouze pro potřebu poplatníka ke kontrole elektronicky odeslaných údajů, nelze jej použít jako součást účetní závěrky, bude-li přiznání podáváno v listinné podobě.

Daňový subjekt:	
IČ / DIČ:	
Sídlo účetní jednotky:	

Vybrané údaje z Rozvahy pro podnikatele, v plném rozsahu
ke dni 31.12.2018
(v celých tisících Kč)

AKTIVA		brutto	korekce	netto	minulé období netto
		1	2	3	4
AKTIVA CELKEM		65213	31580	33633	34500
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál				
B.	Stálá aktiva	41502	30745	10757	10214
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	200	200	0	
B.I.1.	Nehmotné výsledky vývoje				
B.I.2.	Ocenitelná práva				
B.I.2.1.	Software				
B.I.2.2.	Ostatní ocenitelná práva				
B.I.3.	Goodwill				
B.I.4.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek				
B.I.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek				
B.I.5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek				
B.I.5.2.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek				
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	41302	30545	10757	10214
B.II.1.	Pozemky a stavby	21817	13277	8540	7329
B.II.1.1.	Pozemky	2448		2448	2448
B.II.1.2.	Stavby	19369	13277	6092	4881
B.II.2.	Hmotné movité věci a jejich soubory	17927	17268	659	1323
B.II.3.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku				
B.II.4.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek				
B.II.4.1.	Pěstitelské celky trvalých porostů				
B.II.4.2.	Dospělá zvířata a jejich skupiny				
B.II.4.3.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek				
B.II.5.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1558		1558	1561
B.II.5.1.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek				
B.II.5.2.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	1558		1558	1561
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek				
B.III.1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba				
B.III.2.	Zápůjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba				
B.III.3.	Podíly - podstatný vliv				
B.III.4.	Zápůjčky a úvěry - podstatný vliv				
B.III.5.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly				
B.III.6.	Zápůjčky a úvěry - ostatní				
B.III.7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek				
B.III.7.1.	Jiný dlouhodobý finanční majetek				
B.III.7.2.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek				
C.	Oběžná aktiva	23507	835	22672	24189
C.I.	Zásoby	16502		16502	16777
C.I.1.	Materiál	7768		7768	8133
C.I.2.	Nedokončená výroba a polotovary				

AKTIVA		brutto	korekce	netto	minulé období netto
		1	2	3	4
C.I.3	Výrobky a zboží	8734		8734	8644
C.I.3.1.	Výrobky	991		991	1009
C.I.3.2.	Zboží	7743		7743	7635
C.I.4.	Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny				
C.I.5.	Poskytnuté zálohy na zásoby				
C.II.	Pohledávky	5887	835	5052	6830
C.II.1.	Dlouhodobé pohledávky				
C.II.1.1.	Pohledávky z obchodních vztahů				
C.II.1.2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba				
C.II.1.3.	Pohledávky - podstatný vliv				
C.II.1.4.	Odložená daňová pohledávka				
C.II.1.5.	Pohledávky - ostatní				
C.II.1.5.	Pohledávky za společníky				
1.					
C.II.1.5.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy				
2.					
C.II.1.5.	Dohadné účty aktivní				
3.					
C.II.1.5.	Jiné pohledávky				
4.					
C.II.2.	Krátkodobé pohledávky	5887	835	5052	6830
C.II.2.1.	Pohledávky z obchodních vztahů				
C.II.2.2.	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba				
C.II.2.3.	Pohledávky - podstatný vliv				
C.II.2.4.	Pohledávky - ostatní				
C.II.2.4.	Pohledávky za společníky				
1.					
C.II.2.4.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění				
2.					
C.II.2.4.	Stát - daňové pohledávky				
3.					
C.II.2.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy				
4.					
C.II.2.4.	Dohadné účty aktivní				
5.					
C.II.2.4.	Jiné pohledávky				
6.					
C.II.3.	Časové rozlišení aktiv				
C.II.3.1.	Náklady příštích období				
C.II.3.2.	Komplexní náklady příštích období				
C.II.3.3.	Příjmy příštích období				
C.III.	Krátkodobý finanční majetek				
C.III.1.	Podíly - ovládaná nebo ovládající osoba				
C.III.2.	Ostatní krátkodobý finanční majetek				
C.IV.	Peněžní prostředky	1118		1118	476
C.IV.1.	Peněžní prostředky v pokladně	390		390	153
C.IV.2.	Peněžní prostředky na účtech	728		728	323
D.	Časové rozlišení aktiv	204		204	203
D.1.	Náklady příštích období	195		195	194
D.2.	Komplexní náklady příštích období				
D.3.	Příjmy příštích období				
		9		9	9

P A S I V A		běžné účetní období	minulé účetní období
		1	2
	PASIVA CELKEM	33633	34500
A.	Vlastní kapitál	15563	18183
A.I.	Základní kapitál	120	120
A.I.1.	Základní kapitál	120	120
A.I.2.	Vlastní podíly (-)		
A.I.3.	Změny základního kapitálu		
A.II.	Ážio a kapitálové fondy		
A.II.1.	Ážio		
A.II.2.	Kapitálové fondy		
A.II.2.1.	Ostatní kapitálové fondy		
A.II.2.2.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků (+/-)		
A.II.2.3.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)		
A.II.2.4.	Rozdíly z přeměn obchodních korporací (+/-)		
A.II.2.5.	Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací (+/-)		
A.III.	Fondy ze zisku	147	147
A.III.1.	Ostatní rezervní fond	47	47
A.III.2.	Statutární a ostatní fondy	100	100
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	17916	17909
A.IV.1.	Nerozdělený zisk nebo neuhrazená ztráta minulých let (+/-)	17916	17909
A.IV.2.	Jiný výsledek hospodaření minulých let (+/-)		
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	-2620	7
A.VI.	Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku (-)		
B.+C.	Cizí zdroje	18070	16317
B.	Rezervy		
B.1.	Rezerva na důchody a podobné závazky		
B.2.	Rezerva na daň z příjmů		
B.3.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů		
B.4.	Ostatní rezervy		
C.	Závazky	18070	16317
C.I.	Dlouhodobé závazky	4002	2443
C.I.1.	Vydané dluhopisy		
C.I.1.1.	Vyměnitelné dluhopisy		
C.I.1.2.	Ostatní dluhopisy		
C.I.2.	Závazky k úvěrovým institucím	3127	1995
C.I.3.	Dlouhodobé přijaté zálohy		
C.I.4.	Závazky z obchodních vztahů		
C.I.5.	Dlouhodobé směnky k úhradě		
C.I.6.	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba		
C.I.7.	Závazky - podstatný vliv		
C.I.8.	Odložený daňový závazek	875	448
C.I.9.	Závazky - ostatní		
C.I.9.1.	Závazky ke společníkům	559	
C.I.9.2.	Dohadné účty pasivní		
C.I.9.3.	Jiné závazky	316	448
C.II.	Krátkodobé závazky	14068	13874
C.II.1.	Vydané dluhopisy		
C.II.1.1.	Vyměnitelné dluhopisy		
C.II.1.2.	Ostatní dluhopisy		
C.II.2.	Závazky k úvěrovým institucím	4194	4704
C.II.3.	Krátkodobé přijaté zálohy		
C.II.4.	Závazky z obchodních vztahů	8215	7604
C.II.5.	Krátkodobé směnky k úhradě		